

Programmabegroting Purmerend 2023-2026

De programma's

Programma 1

Publieksdiensten

Portefeuillehouders: C. Lageveen, T. Kroese en D. Bijl

Visie

Bij onze dienstverlening staat het belang van onze inwoners en ondernemers op de eerste plaats en gemak centraal. Binnen de geldende wet- en regelgeving leveren wij maatwerk. Dit gebeurt steeds meer digitaal en op afspraak. Wij werken aan een hoge klanttevredenheid.

Als de Omgevingswet in werking treedt dan voldoen we aan de (minimale acties) van de VNG. Inmiddels is ook de Eerste Kamer akkoord met inwerkingtreding van de wet op 1 januari 2023, (met het aannemen van de motie Rietkerk) al is het met een slag om de arm voor het geval de automatisering (Digitaal Stelsel Omgevingswet) nog niet op orde is. Naast voldoen aan de minimale acties zoeken we naar een Purmerendse invulling van de besluiten en instrumenten, om het nog beter te doen voor onze stad en dorpen.

Doelen en activiteiten

Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers, betekent een goede (digitale) dienstverlening en een snelle, professionele en zorgvuldige afhandeling van vragen, aanvragen en (terugkoppeling van) meldingen. De informatie op de website moet voor iedereen goed vindbaar en toegankelijk zijn. Inwoners die minder digitaal zijn, worden geholpen bij hun vragen. Daarom blijven loketten en telefoon voor persoonlijk contact uiteraard volledig open. Ook staat de bescherming van privacy hoog in het vaandel. Burgers, medewerkers en overige betrokkenen kunnen erop vertrouwen dat we zorgvuldig met hun persoonsgegevens omgaan.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Vergunningverlening

We houden toezicht op verleende vergunningen voor een prettige leefbare en veilige leefomgeving en proberen te beperken van overlast.

- Het onttrekken, samenvoegen of omzetten van woonruimte toetsen we aan de Huisvestingsverordening.
- De processen m.b.t. vergunningverlening op de nieuwe wetgeving aanpassen. Vergunningaanvragen worden kwalitatief getoetst en tijdig afgehandeld conform de eisen en de geest van de Omgevingswet.
- Het in 2021 aangeschafte workflowsysteem (RX Mission) verder gereedmaken voor de productiefase in 2023*.

Omgevingsplan

Voldoen aan de eisen uit de Omgevingswet en stapsgewijs toewerken naar het definitieve omgevingsplan voor Purmerend.

- Vaststellen eerste omgevingsplanwijziging voor deelgebied Wheermolen-Oost*
Omgevingsplanwijzigingen voorbereiden richting het gemeentedeekkende omgevingsplan in 2030.
- Tijdens de transitieperiode richting het gemeentedeekkende omgevingsplan registreren we daar waar nodig omgevingsplanwijzigingen*.
- De in 2021 aangeschafte plansoftware RxBase voor het wijzigen en publiceren van het omgevingsplan verder gereedmaken voor de productiefase in 2023.

Omgevingswet Algemeen

Samen met initiatiefnemers en bewoners vormgeven aan de Purmerendse invulling van de Omgevingswet.

- Gebruiken van de uitgangspunten voor het participatiebeleid bij (gemeentelijke) initiatieven en ontwikkelingen vanuit de samenleving.
- Evaluatie van de werkwijze in het kader van de Omgevingswet (adviesrecht, delegatiebesluit en nota van uitgangspunten Purmerendse Participatie) *
- Constante monitoring van de nieuwe werkwijze en het werken met de Omgevingswet en bijsturen indien nodig.

* = deze activiteiten zijn afhankelijk van het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet. Alle voorbereidingen lopen door.

Burgerzaken, Document-/informatiebeheer en Klantcontactcentrum

Toename gebruiksgemak, professionalisering van het team en verbetering van de dienstverlening voor burgers.

- We streven er bij team Burgerzaken naar dat er meer digitaal wordt afgenomen, waar dit makkelijk/mogelijk is voor de burger. Burgerzaken heeft reeds een aantal E-diensten en we gaan die komende jaren verder uitbreiden.
- Verder ontwikkelen team Burgerzaken. Onderzoeken wat verdere digitalisering voor effect heeft op het werk van het team. Gaat het veranderen, wordt het werk meer of minder etc. Wat betekent dit voor het team? Inzetten op opleiding en verandering van taken waar nodig.
- Inzetten van 'de klantreis' om voor bepaalde (digitale) producten te onderzoeken of deze op de juiste manier worden ingezet/uitgevoerd, dan wel waar eventuele verbeterpunten liggen.
- Informatie uit eigen beweging openbaar en digitaal toegankelijk maken, in ieder geval voor beleid en op termijn (binnen 8 jaar) voor 11 categorieën informatie. Dit is een actiepoint behorend bij de uitvoering van de Wet open overheid.
- Voortgang digitaliseren onder andere door het inrichten van een organisatiebrede scanstraat. Informatie wordt makkelijker toegankelijk.
- Ontwikkeling van het team KCC in professionele dienstverlening. De toenemende complexiteit van vragen en verzoeken van inwoners professioneel en optimaal dienstverlenend het hoofd bieden.
- Informatie-uitwisseling tussen KCC en alle andere teams intensiveren. Inwoner zoveel mogelijk adequaat antwoorden zonder doorverbinden/terugbelverzoek.
- In 2022 toetsen we de nieuwe website purmerend.nl op toegankelijkheid, om te bepalen of de gemeente voldoet aan de wettelijke verplichtingen. Dat doen we via een quick scan gevolgd door een complete audit. Vervolgens gebruiken we de resultaten om de digitale omgeving toegankelijker te maken.
- De basis van purmerend.nl was op de fusiedatum gereed. In 2022/2023 worden diverse losse projectwebsites overgebracht onder de hoofdwebsite purmerend.nl. Verhoging efficiency en vindbaarheid.
- Investeren in schrijftrainingen Duidelijke Taal. Teksten begrijpelijker en toegankelijker maken.

Belangrijk om te weten

Omgevingswet

Purmerend heeft ervoor gekozen om te voldoen aan de minimale acties voor implementatie zoals geformuleerd door de VNG, zodat we op tijd klaar zijn voor de inwerkingtreding van de wet. Alle acties daarvoor zijn gestart of in voorbereiding. Tegelijkertijd gebruiken we de ruimte die de Omgevingswet biedt voor een Purmerendse invulling. Uitdaging is om deze grote stelselherziening op een goed voorbereide manier te managen, actuele ontwikkelingen niet onnodig te (laten) stagneren en de dienstverlening te continueren. Het implementeren van de Omgevingswet is een proces dat niet stopt na inwerkingtreding en zal de komende jaren doorlopen. We zorgen dat we klaar zijn wanneer de wet van kracht wordt. Jaarlijks zal bij de Kadernota de benodigde dekking aangevraagd worden voor het daaropvolgende jaar. Het omgevingsplan is opgenomen in paragraaf 'Weerstandvermogen en risicobeheersing' van deze begroting.

Omgevingsvergunningen

De Omgevingswet vraagt voor vergunningaanvragen een nieuwe manier van werken. Als de wet van kracht wordt is de standaardtermijn voor vergunningen (ook de complexe) acht weken. In

2023 werken we verder aan het uitvoeren en aanpassen van de nieuwe werkprocessen m.b.t. vergunningverlening. We werken met de Omgevings- en programmeertafel waar we integraal tijdens het vooroverleg initiatieven bespreken met relevante vakdisciplines. Verder ondersteunen we initiatiefnemers met participatie bij vergunningaanvragen met een handreiking en advies. Met inwerkingtreding wordt ook het besluit over het adviesrecht van de raad van kracht. Vanaf dat moment gaan sommige (complexe) aanvragen die afwijken van het Omgevingsplan (BOPA) voor een advies richting de raad. Dit jaar wordt een werkproces opgesteld die we in 2023 verder uitvoeren.

Omgevingsplan

Met inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaat van rechtswege het tijdelijk omgevingsplan. In 2023 wordt het eerste omgevingsplan voor de gemeente Purmerend voorgelegd aan de gemeenteraad voor het deelgebied Wheermolen-Oost. Tot 2030 loopt de transitieperiode om het tijdelijke omgevingsplan stapsgewijs naar eigen inzicht om te vormen richting het definitieve omgevingsplan. Dat doen we door het eerste 'deel' van het omgevingsplan voor Wheermolen-Oost constant te wijzigen en aan te vullen met nieuwe gebieden. We stellen daarvoor dit jaar een plan van aanpak (de zogenaamde transitiestrategie) op. In 2023 oefenen we met de door de gemeenteraad genomen besluiten over het adviesrecht en uitgangspunten voor participatie bij vergunningaanvragen om in 2024 te kunnen evalueren.

Wet Open Overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden ter vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur. De Woo markeert een nieuwe fase voor de transparantie van de overheid: digitale informatie die op orde, openbaar en vindbaar is. Openbaar, omdat de samenleving het recht heeft op onze informatie. Op orde, omdat onze documenten goed opgeslagen en gearchiveerd moeten zijn, zodat we dit op de juiste manier naar buiten kunnen brengen. En vindbaar, zodat de informatie die we openbaar maken, toegankelijk en goed te vinden is door inwoners en geïnteresseerden.

Digitale dienstverlening: Informatievoorziening en digitaal documentbeheer op orde.

Inwoners en ondernemers willen in toenemende mate op digitale wijze zaken doen met de gemeente of informatie digitaal ontvangen. Dit stelt eisen aan de wijze waarop we data en informatie opslaan; immers informatie die van blijvende waarde is moet duurzaam digitaal worden bewaard en voor de inwoners in een verre toekomst ontsloten kunnen worden. Het komt erop aan hoe we aan de voorkant werkprocessen kunnen inrichten en automatiseren (archiving by design) en of de applicaties voldoen aan de eisen van duurzame toegankelijkheid. In 2023 gaan we door met digitaliseren van o.a. bouwdoSSIERS en werken we alleen nog maar vanuit een digitaal origineel. Dat levert een belangrijke bijdrage aan wat de wet open overheid, de wet digitale toegankelijkheid en de Omgevingswet voor burgers beoogt: pro-actief beleid op openbare digitale toegankelijkheid van informatie voor onze burgers.

Digitale toegankelijkheid purmerend.nl

Een grote groep mensen heeft een beperking. Denk daarbij aan mensen die blind of slechtziend zijn of kleurenblind; doof of slechthorend; motorisch beperkt of zwakbegaafd; autistisch; laaggeletterd. Bij de gemeente Purmerend willen we dat iedereen dezelfde (digitale) informatie tot zich kan nemen. Een beperking zou hierbij geen belemmering moeten zijn. Daarom committeert de

gemeente Purmerend zich aan de digitale toegankelijkheidsnorm WCAG 2.1 AA. Dit vraagt een andere manier van denken én werken.

Eind 2021 is de nieuwe website purmerend.nl live gegaan in de nieuw ontwikkelde huisstijl. De nieuwe huisstijl voldoet aan de toegankelijkheidseisen: juiste lettertype, regelafstand en (kleur)contrast en de website is gebouwd volgens de WCAG 2.1 AA. We voer(d)en gesprekken met ervaringsdeskundigen over het ontwerp en de werking van de website.

Duurzaamheid

Met ingang van 1 januari 2021 gelden voor nieuwbouw strengere energieprestatie-eisen.

Wet elektronische publicaties

De verplichting voor bestuursorganen om voorgenomen besluiten digitaal ter inzage te leggen, uit de Wet elektronische publicaties, is voorlopig uitgesteld. Dat geeft bestuursorganen gelegenheid om meer ervaring hiermee op te doen. Naar verwachting geldt de verplichting per 1 januari 2023.

Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA)

Het wetsvoorstel voor de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) is aangenomen. Het doel van de aanpak is om de juistheid van de adresgegevens in de Basisregistratie Personen (BRP) te verbeteren. We gaan onderzoeken hoe wij deze aanpak op de afdeling kunnen integreren. Daarbij zijn de samenwerkingsverbanden en gegevensuitwisselingen binnen en buiten de gemeente zeer belangrijk, en ook de vastlegging hiervan.

Verkiezingen

De komende 5 jaren, vanaf 2023, is er elk jaar een verkiezing, waarbij de kans bestaat dat dit meerdaagse verkiezingen zullen worden.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 (Bijgesteld)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BV011 Publieksdienstverlening	Lasten	-8.125	-7.843	-7.690	-8.714	-8.555	-8.521	-8.681
BV011 Publieksdienstverlening	Baten	6.860	4.347	4.092	4.664	4.771	4.879	4.991
		-1.265	-3.496	-3.598	-4.050	-3.784	-3.642	-3.690

Het saldo daalt met € 452.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022. Dit wordt veroorzaakt door € 1.024.000 hogere lasten en € 572.000 hogere baten.

Ontwikkeling exploitatie 2022-2023

BV011 Publiekdienstverlening	Lasten	Baten
Aanpassing kosten invoering Omgevingswet		
In 2023 treedt de omgevingswet in werking. Dit vereist een hele andere manier van werken. Ter voorbereiding hierop zijn de gemeentelijke taken in het kader van de Omgevingswet herschikt en kosten verhoogd om dit in goede banen te leiden. Ook worden bepaalde vergunningen niet meer via anterieure overeenkomsten (geraamd als taakstelling) gedaan maar via de leges. Hierdoor stijgen de lasten ook.	-537	
Leges WABO toestemming bouwen		
Om vanaf 2023 kostendekkend te zijn is de legesraming 2023 verhoogd. De verhoging wordt veroorzaakt door extra kosten vanwege de invoering van de Omgevingswet. De kostendekkendheid 2023 is berekend in samenwerking met adviesbureau Senze.		589
Tijdelijke capaciteit Burgerzaken		
Binnen team Burgerzaken vinden de komende jaren diverse personele mutaties plaats. Om de continuïteit van de dienstverlening te kunnen waarborgen, is er in 2023 en 2024 extra budget voor de inhuur van tijdelijke krachten.	-120	
Verkiezingen		
In 2022 hebben er in de gemeente Purmerend geen verkiezingen plaatsgevonden. In 2023 vinden er weer verkiezingen plaats (provinciale Staten en waterschappen) en is hiervoor budget gereserveerd.	-293	
Totaal	-950	589

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investerings

Voor 2023 zijn de volgende investeringen begroot (voor specificatie zie bijlage investeringen)

Lopende investeringen	100
Vervangingsinvesteringen	0
Voorgenomen investeringen	0
Totaal	100

Incidentele baten en lasten

	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Verkiezingen, inhuur expertise	-82	-	-	-
Kosten implementie omgevingswet (o.a. opstellen omgevingsplan, communicatie, tijdelijke programmamanager)	-389	-100	-	-
Totaal	-471	-100	-	-

Programma 2

Samenleving

Portefeuillehouders: M. Hegger, E. Tijmstra, T. Kroese, H. Rotgans en C. Lageveen

Visie

We vinden het belangrijk dat je in Purmerend jezelf kunt zijn en dat je er fijn kunt wonen. De omgeving waarin Purmerenders leven nodigt uit tot bewegen, gezond leven, ontspannen, werken, ontmoeten en elkaar helpen. Inwoners, jong en oud, wonen in een veilige en stimulerende omgeving waarbij zij hun talenten kunnen ontwikkelen en ontplooien. Soms is dat (even) ingewikkeld. Dan zijn wij er om samen met het netwerk en onze partners in de gemeente, te kijken wat nodig is. Zo kunnen inwoners zich goed ontwikkelen met als doel dat zij zoveel mogelijk zelfstandig kunnen zijn. We streven er naar dat Purmerenders in staat zijn zo lang mogelijk in de thuisomgeving te functioneren en beogen een duurzame veiligheid voor iedereen in de thuissituaties. We bieden ondersteuning om dit mogelijk te maken. Zo werken we samen met partners en bewoners aan een inclusieve samenleving.

Doelen en activiteiten

We doen dit door midden in de samenleving te staan. We staan dichtbij inwoners en kunnen daarom zoveel mogelijk op tijd signaleren en passende maatregelen treffen. Dit vraagt om een nauwe,

gelijkwaardige samenwerking tussen gemeente en partners in buurten en wijken. De uitvoerders, zowel vanuit de gemeentelijke loketten als vanuit maatschappelijke organisaties, zoeken elkaar steeds vaker op om slimme en snelle oplossingen te bedenken. We kijken daarbij steeds naar de context van de inwoner. Dit is geheel in lijn met de koers waar we voorstaan en die we de komende jaren verder gaan ontwikkelen, samen met onze partners. Deze manier van werken vraagt soms om lef en daadkracht. Maatregelen en acties die passen bij wat de inwoner nodig heeft! We stellen de uitvoering in staat om te handelen vanuit deze manier van werken. De komende jaren staat de koers centraal en zijn onze acties erop gericht om hier verder handen en voeten aan te geven. Een stevige lokale aanpak is belangrijk, maar binnen veel thema's trekken we ook regionaal op. Om ervoor te zorgen dat we van elkaar leren, maar vooral dat inwoners, partners en ondernemers geen last hebben van de verschillen per gemeente.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

WMO en mantelzorg

Betere kwaliteit van maatwerkvoorzieningen waardoor inwoners goed ondersteund worden en zelfredzaam blijven. Zorgen voor (het inkopen van) kwalitatief goede ondersteuning die aansluit bij de behoefte van onze inwoners. Mantelzorgondersteuning beter afstemmen op de behoeftes van de verschillende doelgroepen waardoor de draagkracht van de mantelzorgers verbetert en zij zich gesteund voelen.

- In 2020 vond de contractering van maatwerkvoorzieningen Wmo plaats; op basis hiervan zijn er contracten voor hulp bij het huishouden, individuele begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf afgesloten per 1 januari 2021. Elk jaar (1 januari) kunnen nieuwe aanbieders zich melden en als zij aan de eisen voldoen ook een contract krijgen om deze maatwerkvoorzieningen te mogen leveren.
- We monitoren de kwaliteit en onderhoud van de (maatwerk) producten en diensten en borgen de contracten door middel van ons eigen lokale contractmanagement Wmo en met behulp van Toezichthouders van GGD Amsterdam.
- Nieuwe samenwerkingsagenda gemeenten regio Zaanstreek-Waterland en Zilveren Kruis 2023 e.v. vaststellen en implementeren. Inwoners ondervinden minder hinder van de "schotten" die bestaan tussen de Wmo, Wlz en ZvW.
- Het versterken van mantelzorgondersteuning. We willen het aanbod mantelzorgondersteuning uitbreiden voor specifieke doelgroepen (jonge, werkende, mannelijke mantelzorgers en mantelzorgers met een andere culturele achtergrond). We zorgen ervoor dat de mantelzorger de weg naar ondersteuning kan vinden en geven mogelijkheden op maat.

Ouderen

Ouderen krijgen de ondersteuning die zij nodig hebben en hebben de mogelijkheid te verhuizen naar een woning passend bij de levensfase. Zorg kan ondersteund worden door gunstige ligging van locatie en slimme aanpassingen in huis.

- We hebben aandacht voor het realiseren van geschikte woningen voor ouderen.
- Wij blijven in structureel overleg met zorgaanbieders over mogelijkheden om extramurale zorg en ondersteuning af te stemmen op de individuele situatie van ouderen. Door de mogelijkheden te ondersteunen met slimme technologie (e-health) kan de zorg worden ontlast. Ouderen krijgen de ondersteuning die zij nodig hebben.

- We gaan eenzaamheid tegen door verbinding te leggen in de wijken en dorpen tussen zorgprofessionals die bij ouderen thuis komen en het sociale wijkteam. De mensen die niet bereikt worden via regulier activiteiten aanbod worden door een warme overdracht aan het sociale wijkteam gekoppeld.
- We nemen actief deel aan de regiovisie G'oud in Zaanstreek Waterland voor zorg en ondersteuning op de juiste plek.

Maatschappelijke ondersteuning/opvang

De aanpak in wijken en buurten -dichtbij inwoners- stimuleert een inclusieve samenleving. Cliënten worden zoveel mogelijk thuis of in de wijk ondersteund. Zodat we eerder signaleren en passende hulp bieden.

- We verstevigen de samenwerking in de aanpak rondom mensen met onbegrepen gedrag en versterken de GGZ kennis in de wijk.
- We zetten in op het organiseren van een fijnmazig netwerk in wijken en buurten waar de verschillende professionals elkaar kunnen ontmoeten en de voorzieningen bijdragen aan een inclusieve samenleving. In de letterlijke zin: samen leven. Waarin vragers van ondersteuning of zorg ook dragers voor anderen kunnen zijn.
- In navolging op het advies van de commissie Dannenberg 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis' blijven we bezig het ondersteuningsaanbod te ontwikkelen voor cliënten.
- Met het oog op de transformatie en doordecentralisatie beschermd wonen, wordt er gezocht naar alternatieve woonvormen. We nemen dit mee in het nieuwe inkoopbeleid Beschermd verblijf en Beschermd Thuis. Om succesvolle uitstroom naar een passende woonplek te bevorderen.
- Er wordt gezocht naar een locatie om mensen met complexe multiproblematiek passende zorg en begeleiding te bieden.

Armoede en schulden

Iedereen kan meedoen en zo zelfredzaam mogelijk blijven participeren, zonder (problematische) schulden. Minder volwassenen en kinderen ervaren financiële belemmeringen om mee te kunnen doen. Inwoners ontvangen zo snel mogelijk de juiste hulp.

- We halen armoede uit de taboesfeer en gaan zoveel mogelijk inwoners bereiken en ondersteunen die rond het sociaal minimum inkomen leven. We richten ons daarbij meer op specifieke doelgroepen: statushouders, kinderen en werkende armen. We brengen o.a. de MeerDoenregelingen en Jeugdfonds Sport & Cultuur onder de aandacht.
- In opdracht van het Rijk pakken we het thema 'energiearmoede' op. Dat betekent dat we de mensen die het financieel het zwaarst hebben, helpen om hun energierekening omlaag te krijgen door middel van bewustwording en verduurzaming van huizen.
- We zetten in op preventie en vroeg signalering om te voorkomen dat inwoners in de problematische schulden belanden.
- We verkleinen het stigma op schulden waardoor inwoners zich in een eerder stadium melden bij de gemeente.
- We bieden binnen het Loket Schuldienstverlening een integraal aanbod. We zetten in op versnelling van het hulpverleningsproces door gebruik te maken van specifieke landelijk ontwikkelde instrumenten.

Werk en inkomen

Zoveel mogelijk mensen doen mee. Als gemeente kijken we hoe we verschillende mensen beter en effectiever ondersteunen.

- We gaan door met het ontwikkelen van een gerichte aanpak voor verschillende doelgroepen, zoals ondernemers en jeugd.
- We geven uitvoering aan ons participatiebeleid, in samenwerking met Werkom, met als doel zoveel mogelijk mensen te laten participeren.
- We sturen op de koers voor Werkom die in 2022 is vastgelegd met als doel Werkom beter aan te laten sluiten op de doelgroepen.

Inburgering

Inburgeraars worden zo goed mogelijk op weg geholpen ten behoeve van integratie. Daarbij wordt voor iedereen een plan op maat gemaakt.

- We zetten in op kwalitatief goede begeleiding en aanbod. Dat doen we centraal vanuit het loket inburgering. We werken samen met maatschappelijke partners en taalscholen om dit te bereiken.
- We zetten in op een laagdrempelige plek in de stad waar inburgeraars binnen kunnen lopen voor vragen. Op deze plek werken we samen met maatschappelijke partners zoals Vluchtelingenwerk en Clup Welzijn.
- Dit jaar maken we een welkomstmap (in meerdere talen) voor inburgeraars zodat zij vanaf de start alle informatie ontvangen die nodig is voor een goede start in Purmerend.
- We zoeken manieren om de kinderopvang te laten aansluiten op inburgering.
- We gaan op zoek naar manieren om inburgeraars zo snel mogelijk te leren zwemmen, omdat dit anders voor onveilige situaties kan zorgen.
- We monitoren de afspraken die gemaakt zijn met externe partijen en de resultaten die dat oplevert. Dit geeft ons inzicht in de resultaten zodat we kunnen bijsturen waar nodig.

Jeugd

Een fijne jeugd in Purmerend en hulp krijgen wanneer dat nodig is. Belangrijk is dat gezinnen in een zo vroeg mogelijk stadium passende ondersteuning ontvangen. Door vanuit vroeg signalering meer in te zetten op lichte vormen van hulp en ondersteuning voorkomen we onnodige inzet van specialistische jeugdhulp. Een betere samenwerking zorgt ervoor dat inwoners effectiever geholpen worden.

- We richten ons op alle Purmerendse kinderen en hun omgeving waarbij de focus ligt op het 'normale' opgroeien en opvoeden (normalisering). We zetten in op een kansrijke start voor jonge kinderen. Investering aan de voorkant van het stelsel richt zich op vroege signalering, preventie en integrale samenwerking.
- We zetten in op het trainen van professionals op het gebied van mediation. Er is een convenant gesloten met Westerbos en Zutt Mediation.
- In samenwerking met onze onderwijspartners zetten wij in op een stabiel en adequaat onderwijstraject voor ieder kind.
- Er wordt verder gewerkt aan de afbouw van de gesloten jeugdzorg volgens de bovenregionale aanpak 'Thuis voor Noordje'. Zaanstreek-Waterland realiseert hiermee samen met andere regio's in Noord-Holland een toereikend aanbod voor jeugdigen waarin kleinschalige woonvoorzieningen zo thuis als mogelijk worden nagestreeft. De implementatie van deze aanpak draagt bij aan specialistisch aanbod voor een kleine doelgroep waarbij de hulpvraag dermate complex is dat passend aanbod uitsluitend bovenregionaal georganiseerd kan worden.

- We zetten in op het werken in de wijk met de ketenpartners als scholen, POH GGZ Jeugd, schoolmaatschappelijk werk, wijkinitiatieven etcetara. Om gezinnen in een zo vroeg mogelijk stadium passende ondersteuning te geven.
- Er is jaarlijks aandacht voor de werving van pleeggezinnen door o.a. deel te nemen aan de landelijke campagne "Open je wereld". We hebben aan deze landelijke campagne lokaal een schakel in de keten toegevoegd, namelijk Buurtgezinnen. Inzet op Buurtgezinnen kan pleegzorg voorkomen en kan ingezet worden als een vorm van nazorg (na afloop van pleegzorg). Daarnaast is Buurtgezinnen een preventief initiatief dat aansluit bij het proces van normaliseren en versterken van de eigen kracht van jeugdigen/ ouders en het sociaal netwerk.
- De Verordening jeugdhulp is in 2022 voor alle regiogemeenten gelijk getrokken. Er wordt regionaal en lokaal samengewerkt aan de implementatie hiervan.
- Aanscherping van het beleid op gebied van Pgb door het herzien van de verordening en de nadere regels jeugdhulp en het scheppen van beleidskaders zowel regionaal als lokaal. Er is meer aandacht voor de kwaliteit van de zorg geboden vanuit een Pgb en is er meer regie vanuit de inhoud.
- We zetten breder in op het verstevigen van de eigen krachten van een gezin/jeugdige en het sociale netwerk met als doel het voorkomen dat jeugdigen onnodig in de specialistische jeugdhulp terecht komen. Dit doen we door kennisverrijking -zowel intern als extern- ten aanzien van de reikwijdte van de Jeugdwet. Daarnaast worden aanbieders als Eigenplan/Eigen kracht ingezet op het verstevigen van de eigen krachten
- We intensiveren de capaciteit bij Veilig Thuis, om wachttijden te voorkomen en zetten daarnaast in op versteviging van de samenwerking tussen het lokale veld en Veilig Thuis zodat inwoners effectiever geholpen worden.
- Met de regiogemeenten Zaanstreek Waterland, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen (GI's) en de Raad voor de Kinderbescherming zetten we in op minder schakels in Jeugdbeschermingsketen (JB-keten), we signaleren tijdig de zorgen en onveiligheid rondom inwoners als gevolg van (vermoedens van) huiselijk geweld.

Onderwijs

Kinderen krijgen optimale ontwikkelkansen en groeien veilig op. Hun ontwikkeling door de jaren heen verloopt volgens een doorlopende leerlijn. Onderwijs, zorgprofessionals en gemeente signaleren vroegtijdig wanneer kinderen extra hulp nodig hebben.

- Samen met alle onderwijspartijen geven wij uitvoering aan de Onderwijsagenda.
- Samen met het alle betrokken partijen van en in het onderwijs zetten we in op het inlopen van corona gerelateerde vertragingen, zowel op cognitief- als sociaal-emotioneel gebied.
- We zetten in op in- en naschoolse activiteiten om kansgelijkheid te vergroten door onderwijs-, cultuur-, en sportactiviteiten aan te bieden op scholen.
- Op het voortgezet onderwijs vinden er voorlichtingen plaats in de vorm van theaterlessen met maatschappelijke thema's zoals sociale mediawijsheid, alcohol en drugs. Komend schooljaar breiden we het voorlichtingsaanbod uit en willen we een vergelijkbaar voorlichtingsaanbod beschikbaar stellen aan het primair onderwijs.
- Wij bieden opnieuw alle basisscholen de mogelijkheid om de eindmusical van hun groep op een professioneel podium uit te voeren. In 2023/2024 gaan we aan de slag met een speciale Purmerendse musical geschreven door NKT.
- Samen met de Brede School Beemster (BSB) wordt een uitvoeringsagenda gemaakt met onderwerpen die actueel zijn binnen het onderwijs, de kinderopvang en de gemeente.

- Leerplicht en RMC zijn meer aanwezig op de scholen (VSO en MBO) én in de wijk.
- Vanuit de regio wordt gewerkt aan een betere en eenduidige aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.
- Bij het Leerlingenvervoer wordt meer ingezet op maatwerk waarbij we oog hebben voor stimuleren van zelfredzaamheid/zelfstandigheid van een gezin.
- Met verschillende schoolbesturen (po) willen we onderwijs en jeugdhulp slimmer met elkaar verbinden. We bevorderen het wijkgericht werken.

Sport

Sporten verbindt, is leuk en gezond. Sportverenigingen hebben een belangrijke sociale en maatschappelijke functie. We helpen verenigingen die vooral opzoek zijn naar de verbinding, zodat we meer mensen stimuleren om te bewegen en te sporten. Dit zorgt voor vreugde en een gezonde levensstijl.

- We geven uitvoering aan de Sportvisie, Sportakkoord en Preventieakkoord n.a.v. het uitvoeringsprogramma.
- Sportclubs krijgen de mogelijkheid om sponsoruitingen vanaf de sportvelden op de omgeving te richten zodat ze meer mogelijkheden hebben om inkomsten te verwerven.
- We helpen verenigingen te ontwikkelen na corona, naar vereniging 2.0 met de integratie van multi sportoplossingen
- Versterken van de doorverwijzing naar sportaanbieders door actief in te zetten op een goede samenwerking tussen maatschappelijke instellingen zoals onderwijs, de GGD, sportverenigingen en -aanbieders, Spurd en de jeugdzorg. Daarbij zorgen voor verbinding met (kwetsbare) doelgroepen en activering tot sport en bewegen.
- We zetten in op de gezonde wijk waarin sporten, spelen en gezonde voeding dicht bij huis zijn.
- Stimuleren en ondersteunen van vitale sportaanbieders (commercieel/niet commercieel) in het aangaan van de verbinding en maatschappelijk projecten.
- We zetten in op een nieuw te realiseren sporthal de Karekiet als ook het inzichtelijk maken van de verdere capaciteitswens voor binnensporten, zodat de verhoogde capaciteitsvraag naar binnensportaccommodaties wordt ingevuld.
- Op basis van het haalbaarheidsonderzoek willen we meer zwemlessen en een gevarieerder aanbod kunnen bieden en gaan we voor een uitbreiding met een buitenbad, voor meervoudig gebruik.

Cultuur

Kunst en cultuur dragen in belangrijke mate bij aan een goed leefklimaat. Cultuur prikkelt, inspireert, creëert ruimte voor verbeelding, vormt identiteit en geeft kleur aan het leven. Cultuur is waardevol omdat het kan aanzetten tot nadenken en reflectie. Maar ook kan het zorgen voor ontspanning en plezier. Cultuur maakt een brede ontwikkeling mogelijk van onze inwoners. Ook zorgt het voor verbinding en vergroot de gemeenschapszin. Dit draagt bij aan de leefbaarheid en de identiteit van onze stad en dorpen. Naast de eigen intrinsieke waarde heeft cultuur ook een belangrijke maatschappelijke functie. Het kan een middel zijn om sociale of maatschappelijke vraagstukken, zoals eenzaamheid, integratie en dementie aan te pakken. De gemeente heeft een gevarieerd, samenhangend, herkenbaar en goed toegankelijk kunst- en cultuuraanbod. Purmerend stimuleert dat iedere inwoner met kunst en cultuur in aanraking komt door onder meer combinaties met onderwijs en zorg.

- We stellen een Cultuurvisie op.

- We stimuleren cultureel aanbod in de buitenlucht, onder andere in het Amfitheater.
- Vergroten bekendheid van het cultureel aanbod, onder andere door de verbinding met de beleidsterreinen economie en toerisme te versterken.
- We blijven met het culturele veld in gesprek over de gevolgen van de coronacrisis. Investerings zijn nodig om het culturele veld toekomstbestendig te maken en om te blijven werken aan een divers en kwalitatief hoogwaardig cultureel aanbod. Ook wordt ingezet op het behoud van vrijwilligers, aangezien vrijwilligers van groot belang zijn voor het kunnen bieden van een rijk cultureel aanbod.
- Er wordt ingezet op de versterking van het onderwijs met sport- en cultuurlessen en kansengelijkheid, zodat alle kinderen hiermee in aanraking kunnen komen.
- We vinden het belangrijk dat alle kinderen in aanraking komen met verschillende vormen van kunst en cultuur en zetten in op een breed aanbod aan cultuureducatie. Dit maakt het mogelijk dat kinderen zich in de volle breedte kunnen ontwikkelen en ontdekken waar hun talenten liggen.

Gezondheid

Purmerenders die zoveel mogelijk bewust en gezond leven, dat is het streven. Voor jong en oud. Zo proberen we ouders te stimuleren om gezond te koken voor hun kinderen, zodat het letterlijk met de 'papepel' wordt ingegoten. We willen 'thuis' betrekken bij de inzet op gezondheid op de peuteropvang door de gezonde lunch.

De leefstijlcoach is de laagdrempelige schakel om met kinderen en hun ouders te werken aan een gezondere leefstijl.

- We continueren de BabyGroenteTas en samen met de coalitie Kansrijke Start bekijken hoe we nog meer ouders kunnen bereiken.
- Samen met JOGG en de peuteropvang gaan we een proefdiploma ontwikkelen en invoeren.
- We volgen de pilot 'leefstijlcoach'.
- We werken aan een Gezondheidsnotitie die in 2023 wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

Wijkmanagement

De dorps- en wijkmanagers zijn de ogen en oren van de wijken en dorpen. Meer bewoners, ondernemers en collega's zijn op de hoogte van de werkzaamheden van de dorps- en wijkmanagers en weten hen makkelijk te vinden om te raadplegen en te informeren over dorps- en wijkaangelegenheden. Op deze manier worden bewoners meer in hun kracht gezet om zelf initiatieven te nemen in de wijk, weten bewoners elkaar te vinden en ontwikkelt de buurt in positieve zin.

- Wijkmanagement verbindt bij maatschappelijk en fysieke ontwikkelingen (jeugd, veiligheid, leefbaarheid, openbare ruimte) door partijen bij elkaar te brengen en zorgt voor een regiehouder.
- Om de zichtbaarheid en bekendheid van dorps- en wijkmanagers nog beter te maken gaan we frequent communiceren over de betekenis van dorps- en wijkmanagement, zowel buiten als binnen de organisatie.

Zorgfraude

Voorkomen van zorgfraude zodat het budget ook daadwerkelijk besteed wordt aan die mensen die het nodig hebben.

- We willen zorgfraude binnen de Jeugdwet en WMO vroegtijdig signaleren en effectief ingrijpen als het zich voordoet. Daarvoor willen we pro-actief toezicht houden op kwaliteit

en rechtmatigheid van verstrekkingen (minimaal 1 fte is daarvoor nodig). We gaan een tool gebruiken om beter te kunnen screenen.

- Consulenten worden getraind om signalen beter te kunnen herkennen.

Belangrijk om te weten

Maatschappelijk beleidskader en de koers

Enkele jaren geleden is de koers ingezet naar een andere manier van werken. Deze koers is nu leidend binnen het maatschappelijk domein. De noodzaak tot het maken van een nieuwe (overkoepelende) Maatschappelijk Beleidskader is mede hierdoor gewijzigd. We werken immers veel meer samen -intern en extern- aan een passende aanpak voor inwoners. De behoefte ligt er om hier concreter in te worden, met elkaar hierin op te trekken en continu met elkaar in gesprek te zijn. Dit is een proces waar we handen en voeten aan gaan geven. Met als doel dat het voor iedereen helder is waar we aan werken, vanuit welke visie en vanuit welke opdracht. Daarnaast onderzoeken we hoe het subsidieproces kan aansluiten bij de koers van de gemeente.

Armoede

Steeds meer mensen komen niet of slecht rond. De kosten van boodschappen, benzine, huur, energie etc. stijgen terwijl het inkomen niet evenredig mee stijgt. Dit heeft allerlei nadelige gevolgen. Bewoners kunnen minder makkelijk meedoen, kampen vaker met gezondheidsklachten, hebben geen geld voor gezond eten, sport en af en toe een uitstapje voor ontspanning etc. Dit is een landelijke trend waar we vanuit de gemeente beperkt invloed op hebben. Maar het past niet in de visie die wij hebben. Een visie waarin we staan voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Komend jaar besteden we extra aandacht aan dit thema. Ook landelijk is gewijzigde wetgeving in voorbereiding die het mensen met een uitkering financieel makkelijker moet maken.

Participatiewet

Bij invoering van de Participatiewet (P-wet) op 1-1-2015 is de kostendelersnorm in werking getreden. De kostendelersnorm is bedoeld om stapeling van meerdere volledige uitkeringen op één woonadres tegen te gaan. Met de kostendelersnorm wordt rekening gehouden als men 21 jaar of ouder is. Uit landelijk onderzoek is gebleken dat jongeren uit bijstandsgezinnen sinds 2015 eerder het huis verlaten dan jongeren uit niet-bijstandsgezinnen. Het kabinet heeft afgesproken om de kostendelersnorm met ingang van 1 januari 2023 te wijzigen, zodat jongeren tot 27 jaar niet langer meetellen als kosten delende medebewoner voor hun huisgenoten. Zo zijn inwonende kinderen tot hun 27e jaar niet van invloed op de uitkering van hun ouders. Hierdoor zullen de uitkeringsbedragen stijgen en stijgen daarmee ook de uitgaven. De Rijksbijdrage (BUIG-budget) zal met ingang van 1 januari 2023 op macroniveau structureel worden verhoogd met € 64 miljoen. De beoogde inwerkingtreding is 1 januari 2023.

In Purmerend is op 30 juni 2022 de motie aangenomen om vooruit te lopen op de beoogde wetswijziging inzake de kostendelersnorm. Met ingang van 1 juli 2022 vindt de aanpassing van de kostendelersnorm plaats voor alle uitkeringsgerechtigden in Purmerend waarop dit van toepassing is

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 (Bijgesteld)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BVo21 Kunst en cultuur	Lasten	-7.351	-7.908	-7.968	-8.096	-8.296	-8.520	-8.664
BVo21 Kunst en cultuur	Baten	327	1.327	1.327	1.327	1.327	1.327	1.327
		-7.024	-6.581	-6.641	-6.769	-6.969	-7.192	-7.337
BVo22 Sport en recreatie	Lasten	-9.849	-9.350	-9.418	-9.047	-9.336	-9.469	-9.507
BVo22 Sport en recreatie	Baten	3.198	2.045	2.045	1.972	1.990	1.990	1.990
		-6.651	-7.306	-7.373	-7.075	-7.346	-7.479	-7.517
BVo23 Wijkmanagement	Lasten	-917	-951	-1.019	-1.031	-1.055	-1.081	-1.106
BVo23 Wijkmanagement	Baten	0	0	0	0	0	0	0
		-917	-951	-1.019	-1.031	-1.055	-1.081	-1.106
BVo24 Jeugd	Lasten	-34.236	-33.386	-36.389	-37.034	-37.333	-37.440	-38.078
BVo24 Jeugd	Baten	221	43	20	20	21	21	21
		-34.015	-33.342	-36.369	-37.014	-37.313	-37.420	-38.057
BVo25 Onderwijs	Lasten	-11.742	-13.867	-14.127	-12.569	-12.970	-13.853	-13.808
BVo25 Onderwijs	Baten	2.519	2.735	2.819	2.992	3.060	3.060	3.060
		-9.223	-11.132	-11.308	-9.577	-9.910	-10.793	-10.748
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	-41.544	-45.434	-52.750	-45.905	-46.719	-47.092	-47.915
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Baten	1.808	2.683	2.733	3.072	3.099	3.123	3.147
		-39.737	-42.750	-50.017	-42.832	-43.620	-43.969	-44.767
BVo27 Werk en inkomen	Lasten	-50.519	-45.727	-48.291	-42.946	-41.955	-42.120	-42.297
BVo27 Werk en inkomen	Baten	33.087	28.148	25.993	23.330	23.330	23.330	23.330
		-17.432	-17.579	-22.298	-19.616	-18.625	-18.789	-18.967
PGRo2 Samenleving	Lasten	-156.158	-156.622	-169.961	-156.628	-157.665	-159.575	-161.374
PGRo2 Samenleving	Baten	41.159	36.981	34.937	32.714	32.827	32.851	32.876
Saldo programma		-114.999	-119.641	-135.025	-123.914	-124.838	-126.724	-128.498

Het saldo stijgt met € 11.111.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022. Dit wordt veroorzaakt door € 13.333.000 lagere lasten en € 2.222.000 lagere baten.

Ontwikkeling exploitatie 2022-2023

Vanwege de omvang van het programma wordt dit programma op beleidsveld niveau toegelicht conform de afspraak met de gemeenteraad. De belangrijkste elementen in de ontwikkeling op beleidsveldniveau ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022 zijn:

Beleidsveld Kunst en cultuur

BVo21 Kunst en cultuur	Lasten	Baten
Harmonisatie keuze en indexatie subsidies		
Toekennen van de harmonisatie subsidie voor de muziekschool en de bibliotheek zorgt er voor dat de lasten in 2023 € 24.000 hoger zijn dan in 2022. De indexatie van de subsidies heeft geleid tot een stijging van de lasten met € 54.000.	-78	
Inhuizing muziekschool P3		
Vanwege de geplande inhuizing van de muziekschool in P3 is de raming 2023 € 25.000 hoger dan 2022.	-25	
Totaal	-103	

Beleidsveld sport en recreatie

BVo22 Sport en recreatie	Lasten	Baten
Loonkosten		
De verdeling van de salarissen ruimtelijk domein zijn integraal gewijzigd door onder meer de invoering van de Omgevingswet. Dit resulteert in een lagere doorbelasting aan sport en recreatie.	141	
Rente en afschrijvingslasten		
In 2023 worden ten opzichte van 2022 lagere afschrijvings- en rentelasten geraamd op binnen- en buitensportaccommodaties.	200	
Sportakkoord		
In 2023 hebben we lagere baten ten opzichte van 2022. Deze lagere baten komen door het wegvallen van de rijksbijdrage t.b.v. het sportakkoord 2020-2022.		-90
Watersportvereniging Purmerend		
In 2022 sprake van een éénmalige verbouwkosten voor de inrichting van het nieuwe onderkomen van de Watersportvereniging Purmerend op Whereplantsoen 10. De Watersportvereniging Purmerend neemt afscheid van haar groene cabine aan het Whereplantsoen met daarin sanitaire voorzieningen en het kantoor van de havenmeester.	50	
Totaal	391	-90

Beleidsveld Wijkmanagement

Het verschil tussen de raming 2022 en de raming 2023 is minder dan € 100.000. Om die reden is er geen nadere toelichting.

Beleidsveld Jeugd

BVo24 Jeugd	Lasten	Baten
Doorbelasting loonkosten		
Er zijn hogere loonkosten door indexering van salarissen en werkgeverspremies.	-53	
GGD		
Naar aanleiding van het raadsvoorstel 1569570 heeft de gemeente Purmerend het begrotingsonderdeel GGD bijgeraamd op basis van de begroting 2023 van de GGD. De begroting van de GGD was ook al aangepast voor de loon- en prijsontwikkeling om de salarissen in de sector zorg en welzijn te verbeteren. In totaal leidt dit tot een bijraming van de GGD.	-161	
Jaarrekeningeffect Jeugd en indexering		
Uit de jaarrekening 2021 bleek een tekort van € 1,5 miljoen op het totale budget van jeugdzorg. Bij de Kadernota 2023 is dit bedrag bijgeraamd in het lopend jaar (2022). In 2023 wordt 75% van dit bedrag bijgeraamd en van 2024-2026 50% van dit bedrag. De afname van het jaarrekeningeffect 2021 en de toename door de loon- en prijsindexatie vanaf 2023 leidt per saldo tot een stijging van het budget met € 139.000.	-139	
Transitie Lokale Jeugdzorg		
In de kadernota 2022 zijn financiële middelen opgenomen voor de "Transitie Lokale Jeugdzorg". Voor 2022 was hier een bedrag van € 500.000 opgenomen en voor 2023 een bedrag van € 615.000.	-115	
Veilig Thuis		
Er is een structureel tekort op de formatie van uitvoerend Veilig Thuis medewerkers. Dit betekent dat Veilig Thuis 6 fte maatschappelijk werkers en 1.1 fte gedragsdeskundige te kort komt. Daarnaast zijn de overheadtarieven van Veilig thuis gelijk getrokken met het overheadpercentage voor de overige contracttaken van de GGD naar 21,5 % (was 12%). Dit tekort is in de Kadernota 2023 bijgeraamd.	-133	
Totaal	-601	

Beleidsveld Onderwijs

BVo25 Onderwijs	Lasten	Baten
Aanvullend krediet OBS Wheermolen		
Vanaf 2023 worden de kosten van de investering kinderopvang OBS Wheermolen in rekening gebracht.		28
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs		
In 2022 staan hogere lasten geraamd voor het voortgezet onderwijs in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs dan in 2023 in verband met de sloopkosten van het gebouw van het Da Vinci College (€ 366.000) en de afwaardering van de oude boekwaarde als gevolg daarvan (€ 1.295.000). In 2022 is er een incidenteel budget van € 150.000 opgenomen, dit voor het opstellen van het plan van aanpak voor het IKC in Middenbeemster.	1.661	
Onderwijsachterstanden beleid		
De lasten van het onderwijsachterstandenbeleid worden aangepast aan de hogere uitkering vanuit het Rijk voor het onderwijsachterstanden beleid.	-141	
Een hogere bijdrage vanuit het rijk voor het onderwijs achterstandenbeleid.		141
Totaal	1.520	169

Beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
Beschermd wonen en voogdij/18+		
In de meicirculaire 2023 zijn middelen ontvangen voor loon-, prijs en volumecompensatie beschermd wonen en Voogdij/18+ vanaf 2022. De raad is hierover geïnformeerd in de brief over de vertaling voor de meicirculaire (1570826). De compensatie voor 2022 is nog niet bijgeraamd. Dat vindt plaats in de Najaarsrapportage 2022. De extra middelen 2023 zijn al wel bijgeraamd en daardoor is 2023 hoger dan de raming 2022.	-469	
Hulpmiddelen		
Actualisatie van de afschrijvingslasten op de hulpmiddelen geeft een verhoging voor 2023.	-100	
Indexatie		
Voor 2023 houden we rekening met de indexatie voor de WMO maatwerkvoorziening Hulp bij Huishouden uitgaande van het OVA percentage. Hierdoor stijgen de lasten.	-193	
Indexering Maatschappelijk ondersteuning		
Bij de maatschappelijke ondersteuning hebben we in de begroting rekening gehouden met de indexering van het OVA percentage. Dit heeft geleid tot een bijraming van de kosten.	-181	
Loonkosten		
Er zijn hogere loonkosten door uitbreiding van de WMO consulenten conform de Kadernota 2023 en de indexering van salarissen en werkgeverspremies.	-164	
Oekraïne		
In de begroting 2022 hebben we rekening gehouden met kosten voor de opvang van de Oekraïense vluchtelingen. In 2023 gaan we er vooralsnog vanuit dat we deze kosten niet meer hebben.	8.000	
Tijdelijke woningen		
Door de ingebruikname van de Verzetslaan in de loop van 2022 en de Waterlandlaan 252 zijn de opbrengsten in 2023 substantieel hoger.		402
Totaal	6.893	402

Beleidsveld Werk en inkomen

BVo27 Werk en inkomen	Lasten	Baten
Bijzondere bijstand		
Op basis van de prognoses van de uitkeringen zijn de lasten naar beneden bijgesteld. Hiertegenover staat ook een lager Buig budget bij de baten.	1.990	
Buig uitkering		
Door het samengaan van de gemeente Beemster en Purmerend zijn de BUIG budgetten veel lager. De oorzaak hiervan is dat de BUIG budgetten in de Beemster volledig op basis van de historische rekeningmethode waren bepaald en Purmerend op basis van de objectieve rekenmethode. In de nieuwe gemeente Purmerend worden de BUIG budgetten op basis van de objectieve methode bepaald. Dit heeft per saldo een nadelig effect op de baten. In de begroting 2023 hebben we de BUIG budgetten geactualiseerd.		-2.663
Energiearmoede		
De lasten zijn lager als gevolg van de eenmalige uitkering voor de tegemoetkoming van de energielasten voor de minima.	3.200	
Loonkosten		
Het inburgeringsbudget is ingezet voor de loonkosten. Omdat de loonkosten via een verdeelsysteem worden verdeeld ontstaat er een voordelig resultaat op loonkosten op dit beleidsveld.	139	
Participatie Werkom		
In de begroting 2023 is € 490.000 extra bijgeraamd voor de participatie alsmede € 499.000 aan extra middelen als gevolg van de keuze voor het toekomstscenario Werkom. Dit conform de zienswijze op de gewijzigde begroting 2022, primaire begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 van participatiebedrijf Werkom.	-989	
SW		
Door een sneller dan verwachte afname van het aantal WSW medewerker hebben we de begroting 2023 aangepast conform de zienswijze op de gewijzigde begroting 2022, primaire begroting 2023 en meerjaren raming 2024-2026 Werkom.	370	
Tonkgelden		
De lasten zijn lager doordat er in de begroting 2023 geen TONK gelden meer terugkomen en daardoor de lasten lager zijn. TONK gelden waren de uitkeringen als gevolg van Corona.	656	
Totaal	5.366	-2.663

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investerings

Voor 2023 zijn de volgende investeringen begroot (voor specificatie zie bijlage investeringen)

Lopende investeringen	21.999
Vervangingsinvesteringen	7.955
Voorgenomen investeringen	3.000
Totaal	32.954

Incidentele baten en lasten

Programma 2 Samenleving	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Purmerend onder stoom	-	-	-90	-
Transitie lokale jeugdzorg	-615	-615	-	-
Algemene kosten onderwijshuisvesting (schadeloosstelling)	-48	-	-	-
Noodlokalen Loirestraat 7 (De Weidevogels)	-72	-72	-87	-
Noodlokalen, sloopkosten en afboeken boekwaarde Delfland 2 (De Delta)	-82	-72	-298	-
Sloopkosten en afboeken boekwaarde Pinksterbloem 67 (Trifolium)	-14	-	-492	-
Vrijval kapitaallasten Persijnlaan 47 (De Vlieger)	131	-	-	-
Huur tijdelijke huisvesting en sloopkosten Persijnlaan 47 (De Vlieger)	-425	-	-	-
Sloopkosten Naberstraat 218 (Da Vinci College)	-35	-	-	-
Leerlingenvervoer	-90	-90	-	-
Totaal	-1.250	-849	-967	-

Programma 3

Wonen

Portefeuillehouder: T. Kroese

Visie

We zorgen voor een aansprekende woningvoorraad in leefbare buurten, met voldoende variatie in woonmilieus, woningtypen en prijsklassen huur en koop, waarin iedereen in elke levensfase een plek kan vinden. Er is voldoende ruimte voor bijzondere doelgroepen en huishoudens met een specifieke woon(zorg)vraag.

Doelen en activiteiten

Samen met onze partners werken wij, aan deze visie door te sturen op:

- Een eerlijke verdeling van de sociale huurwoningen van corporaties;
- Een gebalanceerde programmering van nieuwbouw- en transformatielocaties, rekening houdend met de specifieke ligging en kenmerken van de locatie, de woningvraag van woningzoekenden (zowel van binnen als van buiten Purmerend), de behoeften van bijzondere doelgroepen en van Purmerenders met een specifieke woon(zorg)vraag en het beschikbare aanbod uit de bestaande voorraad. De bouw van tijdelijke woningen kan onderdeel zijn en het bevorderen van de doorstroming van senioren in zowel huur als koop is een belangrijk aandachtspunt;

- Het behoud en de samenstelling van de bestaande voorraad, zodat het aandeel en het aanbod van betaalbare huur- en koopwoningen en andere schaarse woningen en de leefbaarheid in de wijken zoveel als mogelijk wordt beschermd;
- Aandacht voor duurzaamheid en klimaatadaptatie in bestaande voorraad en nieuw te bouwen woningen;
- In beeld brengen van de woonzorgopgave en stimuleren van samenwerking tussen corporaties en zorgaanbieders om invulling te geven aan deze opgave.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Wonen

We bieden inwoners een passende woning en bevorderen de doorstroming (van senioren naar geschikte woningen). Inwoners die een woning het hardst nodig hebben krijgen hierdoor meer kans op een woning. Op middellange termijn samenwerken aan voldoende beschikbare en betaalbare woningen, waarbij bovendien wordt gewerkt aan vitale, leefbare en inclusieve buurten met een variëteit aan woningaanbod.

We zetten in Purmerend in op maximale woningbouw, alles volgens het 30-40-30 beleid (minimaal 30% sociale huur, 40% middel dure huur en koop en 30% vrije keuze). In Beemster mag het aandeel sociale huurwoningen niet onder de 20% komen.

- In 2023 leveren we minimaal 250 nieuwbouwwoningen op en zetten in op het versnellen van de woningbouw opgave.
- We continueren verhuisvoordeelregeling 65 plus.
- We gaan verder met het implementeren van de nieuwe toewijzingsregels samen met de regiogemeenten en corporaties.
- We blijven binnen de Metropool Regio Amsterdam (MRA) samenwerken om de woningbouw te versnellen en op elkaar af te stemmen. Daarnaast voeren we de zogenaamde Woondeal uit. Doel van de Woondeal is dat er sneller en meer betaalbare huur- en koopwoningen worden gebouwd.
- We voeren de prestatieafspraken met corporaties en huurdersverenigingen uit.
- We voeren het sociaal woonakkoord uit met corporaties. We bevorderen de samenwerking met corporaties en huurders, de betaalbaarheid, beschikbaarheid en duurzaamheid van woningen en de aanpak van de woonZorgopgave.
- We creëren een aantal extra standplaatsen op de bestaande woonwagenterreinen en verkennen de mogelijkheid voor een nieuwe locatie. We dragen zorg voor voldoende standplaatsen voor deze doelgroep.
- We stellen nieuw beleid op voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Voor alle partners die betrokken zijn is er duidelijkheid over de huisvesting voor arbeidsmigranten.
- We stellen een nieuwe woonvisie - inclusief de woonzorgvisie- op.

Belangrijk om te weten

Nationale Woon- en Bouwagenda met de zes onderliggende volkshuisvestelijke programma's

Het Rijk neemt weer flink de regie op de woningmarkt. Medio maart heeft de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) de Nationale Woon- en Bouwagenda (NWBA) vastgesteld. Deze agenda heeft drie kerndoelen:

- Beschikbaarheid: voldoende woningen voor iedereen. De bouw van 900.000 woningen tot en met 2030, met als streven: tweederde van deze woningen betaalbaar;

- Betaalbaarheid: woonlasten sluiten beter aan bij het inkomen. Het aantal huishoudens dat te hoge woonlasten draagt ten opzichte van het inkomen neemt af;
- Kwaliteit: voldoende woningen voor aandachtsgroepen en ouderen, perspectief voor kwetsbare wijken en duurzame huisvesting bereikbaar voor iedereen.

Met zes onderliggende programma's uit de Nationale Woon- en Bouwagenda moet invulling worden gegeven aan het realiseren van de doelstellingen. Inmiddels is het programma Woningbouw gepubliceerd. In mei is het programma "Een thuis voor iedereen" gepresenteerd. De andere vier programma's zijn: Betaalbaar wonen, Wonen en zorg voor ouderen, Versnelling Verduurzaming gebouwde omgeving en Leefbaarheid en veiligheid. Deze verschijnen successievelijk de komende tijd. Met name de eerste vier programma's zullen (forse) invloed hebben op het programma (maatschappelijk) wonen. Via de tussen Rijk en provincies en regio's te sluiten woondeals komt er zo ongetwijfeld nog veel op ons af de komende jaren.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 (Bijgesteld)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BVo31 Wonen	Lasten	-429	-238	-382	-506	-494	-497	-501
BVo31 Wonen	Baten	52	141	141	130	130	130	130
		-377	-97	-242	-376	-363	-367	-371

Het saldo daalt met € 134.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022. Dit wordt veroorzaakt door € 123.000 hogere lasten en € 11.000 lagere baten.

Ontwikkeling exploitatie 2022-2023

BVo31 Wonen	Lasten	Baten
Actualisatie doorbelasting salarissen		
De verdeling van de salarissen ruimtelijk domein zijn integraal gewijzigd door onder meer de invoering van de Omgevingswet. Hierdoor heeft ook een herschikking plaatsgevonden van de formatie voor vergunningverlening wonen.	-48	
In de Kadernota 2023 is besloten tot extra formatie voor de uitvoering van het sociaal Woonakkoord. Deze kosten zijn in 2023 € 72.000 hoger dan in 2022.	-72	
Totaal	-120	

Reserves

Reserve woonvisie.

De actualisatie van de exploitatie tijdelijke woningen 2022-2026 leidt per saldo tot een onttrekking van € 162.000 in 2023. De reserve woonvisie heeft nu een 1:1 relatie met het saldo van de business case tijdelijke woningen.

Reserve woningbouwprogrammering

Voor de reserve woningbouwprogrammering zijn geen mutaties begroot in 2023.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringen

Dit programma heeft geen investeringen.

Incidentele baten en lasten

Er zijn geen incidentele baten en lasten in dit programma.

Programma 4

Milieu

Portefeuillehouder: C. Lageveen

Visie

We zetten in op het behoud van een goed milieu en duurzaam gebruik van grondstoffen. Duurzame energieopwekking en vermindering van CO₂-uitstoot vraagt inzet van iedereen om de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs haalbaar en betaalbaar te maken.

Het inrichten van het afvalbeheer met de focus op maximalisering van de hoeveelheden gescheiden opgehaalde grondstoffen en het minimaliseren van de hoeveelheid te verbranden restafval. Hierbij wordt de balans gezocht tussen het gemak voor onze inwoners en het realiseren van de milieudoelstellingen, tegen maatschappelijk verantwoorde kosten.

Doelen en activiteiten

Afvalinzameling

Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers, met zoveel mogelijk vooraf gescheiden afvalinzameling als aanzet tot grondstoffenverwerking. Het gaat niet meer over afval, het gaat over grondstoffen; afvalbeheer wordt grondstoffenmanagement en vraagt om een andere

aanpak en inrichting. Afvalscheiding is niet als enige van belang in de overgang naar het grondstofdenken. Ook afvalpreventie speelt een rol. Het voorkomen van afval ligt niet langer alleen op het bord van de producenten, maar ook op het bord van de inwoners van Purmerend. Door slim kopen en consumeren kan veel restafval voorkomen worden. Wij kunnen de inwoners van Purmerend hierbij helpen door een makkelijk toegankelijk inzamelsysteem voor grondstoffen te bieden en bewoners goed en volledig te informeren over het waarom en nut & noodzaak van afvalscheiding en afvalpreventie.

Duurzaamheid

Bewustwording staat aan de basis van een duurzame samenleving. Besparing op de energiekosten kan mogelijk zijn met isolatie en andere energiebesparende maatregelen. Energiebesparende maatregelen zijn vaak ook kostenbesparende maatregelen. Iedereen voelt de stijgende energieprijzen. Dat levert een dubbel voordeel op: we werken aan de duurzaamheidsdoelen van het Parijs-akkoord en het kan lagere energiekosten opleveren voor onze bewoners. De gemeente heeft hierin en in duurzaamheid in het algemeen een actieve faciliterende en stimulerende rol.

De uitvoering van de energietransitie gebeurt waar mogelijk kostenneutraal en met behoud van keuzevrijheid voor de inwoners. Aanvullend geven we uitvoering aan de duurzaamheidsagenda, de Regionale Energiestrategie (RES) en de Transitievisie Warmte (TVW) om de Parijs-doelstellingen voor CO₂-reductie (55% minder in 2030 en 95% minder in 2050) te behalen. Dit doen we in samenwerking met Stadsverwarming Purmerend (SVP), de woningcorporaties, inwoners en bedrijven. We werken aan een actualisatie van de duurzaamheidsagenda met aandacht voor verbinding tussen meer thema's betreffende het werken aan een duurzame stad en dorpen.

Milieu

Door middel van gericht toezicht zorgen we ervoor dat bedrijven voldoen aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van milieu. In het op te stellen programma Uitvoering en Handhaving wordt aangegeven waar de prioriteiten liggen. Hierbij worden diverse samenwerkingsverbanden met externe partijen aangegaan op het gebied van energietransitie en duurzaamheid.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Afvalinzameling

Verbetering afvalscheiding door inwoners op een creatieve wijze bewust te maken van de nut en noodzaak van afval scheiden en hen de mogelijkheid te bieden afval beter te scheiden.

- Ook bij hoogbouw de inzameling van bioafval inrichten door uitbreiding van de pilot GFT inzameling hoogbouw
- Onderzoek naar de haalbaarheid van de inzet mobiele milieustraat om het gescheiden weggooiën van klein grof afval makkelijker te maken
- Communicatie campagne "Afval bestaat niet!"
- Opstellen maatregelenpakket voor 2023-2024. Bepalen volgorde van uitvoering van maatregelen ter verdere verbetering van de afvalscheiding en hergebruik.

Energietransitie en klimaat

Vermindering afhankelijkheid van fossiele warmtebronnen door ruimte te geven aan schone energiebronnen zoals zonne- of windenergie, geo- of aquathermie en het aardgasvrij maken

van woningen, winkels en overige panden. En vermindering van de vraag naar energie waardoor energiearmoede vermindert, het wooncomfort verbetert en de keuze voor lage temperatuurverwarming een optie wordt. Opheffen te beperkte capaciteit elektriciteitsnetwerk

- Uitvoering geven aan de Transitievisie Warmte door het opstellen van wijkontwikkelingsplannen. Per wijk vaststellen welke warmtebron wordt ingezet om de panden aardgasvrij te maken.
- Uitvoering van de Proeftuin aardgasvrij. In 2023 vindt afronding plaats van Blok 1 en wordt uitvoering gegeven aan Blok 2. Aan het einde van het jaar wordt begonnen aan de voorbereiding van Blok 3.
- Uitvoering geven aan de start van een tweede aardgasvrij project onder voorbehoud van voldoende rijksmiddelen voor dit doel.
- Voortzetting van isolatieprojecten door een wijkgerichte aanpak
- Verbetering afname en voeding elektriciteit van en aan het elektriciteitsnetwerk
- Uitvoering geven aan de Regionale energiestrategie.
- Geowarmtebronnen Stadsverwarming Purmerend.
- Werken aan een actualisatie van de duurzaamheidsagenda 2020 - 2023 richting een strategische duurzaamheidsagenda 2023 - 2026 die alle onderwerpen van het werken aan duurzaamheid met elkaar verbindt en weergeeft in een duidelijk kader voor de komende vier jaar. Duidelijk kader van beleid en projecten voor de komende vier jaar incl. kostenraming, met een focus op meer verbinding tussen de thema's van het werken aan een duurzame gemeente.
- Invoeren CO₂-prestatieladder incl. certificering. We monitoren prestaties van de gemeente op het gebied van duurzaamheid.
- Subsidieverlening en duurzaamheidsleningen.
- Klimaatadaptieve maatregelen voor stimulering en ondersteuning van duurzaamheidsinitiatieven van inwoners voor de eigen woning.
- We zetten voor woningbouw vol in op houtbouw en andere duurzame en circulaire bouwmethoden. Purmerend heeft de green deal houtbouw ondertekend. Streven daarin is 20% in houtbouw na 2025. Daarnaast zetten we in (regionale) keten en -samenwerking vanuit de alliantie Purmer Hout. Voor een duurzame en toekomstbestendige woon- en leefklimaat.

Milieu

Purmerend is schoon, heel en veilig om in te wonen, te recreëren en te werken. De gemeente voert de milieutaken uit overeenkomstig de Omgevingswet. Bedrijven die moeten voldoen aan energiebesparingsplicht stimuleren/ondersteunen voor een duurzame stad.

- Terugdringen van milieuhinder door bedrijven, door deze te laten voldoen aan de geldende wetten regelgeving. Klachten en meldingen afkomstig van bedrijven pakken we adequaat op.
- We leggen de prioriteiten en de keuzes die we daarin maken vast in het Uitvoeringsprogramma VTH 2024 en stellen het Evaluatieverslag VTH 2022 op.
- De Omgevingsdienst voert in opdracht van de gemeente Purmerend toezicht uit bij bedrijven die vallen onder het basistakenpakket.
- Het bodeminformatiesysteem is op orde, zodat de nieuwe bodemtaken uitgevoerd kunnen worden*.
- De bestaande milieu-inrichtingen worden omgezet naar milieubelastende activiteiten*.
- Uitvoering geven aan het Energiebesparingsakkoord.

* = deze activiteiten zijn afhankelijk van het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet. Alle voorbereidingen lopen door.

Belangrijk om te weten

Wet en regelgeving

Het LAP₃ heeft in 2021 een tweede aanpassing gehad. Het programma Nederland Circulair in 2050 bevat steeds meer aandacht voor de bijdrage van het afvalbeleid aan de transitie naar een circulaire economie. De UPV, de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid, die de verantwoordelijkheid van de verpakkingindustrie voor inzameling en verwerking van alle verpakkingen regelt, krijgt een update voor de komende jaren wat betreft de vergoedingsstructuur. Daarnaast worden nieuwe onderdelen toegevoegd die onder de UPV moeten gaan vallen zoals textiel en luiers.

Ontwikkelingen afvalbranche

De afvalbranche is onverminderd in ontwikkeling. De afzetmarkten fluctueren in bereikbaarheid en ook de tariefstructuren staan onder druk. De vergoedingen voor de grondstoffen vertonen een grillig karakter, zowel positief als negatief. De invoering van statiegeld op blikjes per 2023 heeft ook invloed op de vergoedingen voor het plastic, metaal en drankkartons (pmd).

Afvalscheiding en hergebruik

Binnen de afvalbranche is steeds meer discussie over het verschil tussen afvalscheiding en daadwerkelijk hergebruik van grondstoffen. De focus ligt nu nog vaak op het scheidingspercentage maar dit impliceert niet altijd dat de gescheiden stromen daadwerkelijk in aanmerking komen voor hergebruik.

Risico's bedrijfsvoering

Het slecht verkrijgbaar zijn van grondstoffen heeft invloed op het productieproces van externe leveranciers van bijvoorbeeld (vracht)auto's en onderdelen daarvan, minicontainers, ondergrondse containers en containerbehuizingen voor Gft hoogbouw. Levertijden en aanschafkosten lopen hierbij sterk op. Daarnaast zijn de steeds stijgende brandstofkosten een reden tot zorg.

Rijksbeleid duurzaamheid

Landelijk wordt deze kabinetsperiode fors ingezet op duurzaamheid. De middelen nemen toe maar de exacte omvang die voor de gemeente beschikbaar komt is op dit moment nog niet bekend. Vertrekpunt voor het onderdeel duurzaamheid voor 2023 is daarom de voortzetting van de duurzaamheidsagenda 2020 – 2023, zonder extra middelen. Er wordt een nieuwe strategische duurzaamheidsagenda voorbereid voor de periode 2023 – 2026 die breder van karakter is en waar ook onderwerpen naast de energietransitie worden opgenomen. Daarin worden ook verdere initiatieven onder het voorbehoud van aanvullende Rijks of provinciale middelen benoemd. Zo anticiperen we op de toenemende aandacht voor duurzaamheid vanuit het Rijk.

Warmtebronnen

Vanuit Stadsverwarming Purmerend en de gemeente worden de mogelijkheden voor nieuwe warmtebronnen onderzocht op haalbaarheid waarbij onder andere wordt gekeken naar geothermie.

Maatwerkoplossingen Beemster

Voor de bedrijven en woningen in het buitengebied van Beemster bestaat een grote behoefte aan meer mogelijkheden om uitvoering te kunnen geven aan de energietransitie. Hier is stadsverwarming niet de eerste optie. Keuzevrijheid voor de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de energietransitie wordt beperkt door tal van voorschriften. Uiteraard is niet voor niets

gekozen voor een conserverend ruimtelijk beleid en vraagt het landschap om voorzichtigheid om het karakter van de historische inrichting van de polder zo min mogelijk aan te tasten. Vandaar dat deskundigen worden gevraagd om te adviseren waar en tot hoever er mogelijkheden zijn om - met behoud van de waarden van het gebied – invulling te geven aan de energietransitie en hiervoor een afwegingskader op te stellen. Het afwegingskader kan ruimte bieden voor maatwerkoplossingen.

Omgevingswet

Met inwerkingtreding van de Omgevingswet verandert er een aantal zaken. Zo zal de gemeente bevoegd gezag worden voor een groot aantal bodemtaken. Vooral nog is het nog niet duidelijk op welke manier de financiering van deze taken invulling gaat krijgen.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 (Bijgesteld)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BVo41 Milieu	Lasten	-13.695	-13.506	-13.261	-13.698	-14.067	-14.391	-14.480
BVo41 Milieu	Baten	16.060	15.721	15.496	15.991	16.427	16.819	16.866
		2.365	2.215	2.235	2.293	2.360	2.427	2.386
BVo42 Duurzaamheid	Lasten	-2.499	-3.467	-5.627	-2.795	-1.335	-1.366	-1.378
BVo42 Duurzaamheid	Baten	713	26	26	0	0	0	0
		-1.786	-3.441	-5.600	-2.795	-1.335	-1.366	-1.378
PGRo4 Milieu	Lasten	-16.193	-16.973	-18.888	-16.493	-15.402	-15.757	-15.858
PGRo4 Milieu	Baten	16.773	15.747	15.522	15.991	16.427	16.819	16.866
Saldo programma		580	-1.225	-3.365	-502	1.025	1.062	1.008

Het saldo stijgt met € 2.863.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022. Dit wordt veroorzaakt door € 2.395.000 lagere lasten en € 468.000 hogere baten.

Ontwikkeling exploitatie 2022-2023

Beleidsveld Milieu

BVo41 Milieu	Lasten	Baten
Actualisatie afvalstoffenheffing		
De actualisatie van de kosten en opbrengsten afvalbeheer resulteert in hogere lasten en baten afvalstoffenheffing. De hogere lasten betreffen de hogere kapitaallasten vanwege de nieuwe milieustraat en hogere doorbelasting straatreiniging. Er is daarnaast sprake van lagere verwerkingskosten door een wijziging in de afvalverwerkingsketen van HVC en Nedvang, waardoor de verwerking van plastic verpakkingen, blik en drinkpakken (PBD) niet meer in rekening wordt gebracht bij de gemeente Purmerend. Er is daarnaast sprake van hogere verwerkingskosten van huis-grijsvuil als gevolg van de actualisatie van prijs x hoeveelheid (groei van de stad). De opbrengst wordt hierop aangepast.	-172	
Actualisatie afvalstoffenheffing		
De actualisatie van de kosten en opbrengsten afvalbeheer resulteert in hogere lasten en baten afvalstoffenheffing. De hogere lasten betreffen de hogere kapitaallasten vanwege de nieuwe milieustraat en hogere doorbelasting straatreiniging. Er is daarnaast sprake van lagere verwerkingskosten door een wijziging in de afvalverwerkingsketen van HVC en Nedvang, waardoor de verwerking van plastic verpakkingen, blik en drinkpakken (PBD) niet meer in rekening wordt gebracht bij de gemeente Purmerend. Er is daarnaast sprake van hogere verwerkingskosten van huis-grijsvuil als gevolg van de actualisatie van prijs x hoeveelheid (groei van de stad). De opbrengst wordt hierop aangepast.		103
Afvalbeheer- Hogere inkomsten uit afvalstromen		
De hogere inkomsten uit afvalstromen in 2023 ten opzichte van 2022 worden veroorzaakt door marktwerking. Dit betreft met name papier (€ 310.000) en metaal (€ 88.000).		398
Afvalbeheer- Lagere dotatie aan voorziening afvalstoffenheffing		
De dotatie aan de voorziening afvalstoffenheffing is lager ten opzichte van 2022. Dit wordt veroorzaakt door de opheffing van de voormalige egalisereserve afvalstoffenheffing Beemster, waarbij het saldo is toegevoegd aan de voorziening afvalstoffenheffing in 2022.	69	
Afvalbeheer- Lagere onttrekking aan de voorziening afvalstoffenheffing		
De lagere onttrekking aan de voorziening afvalstoffenheffing betreft de onttrekking in 2022 ten gunste van de tarieven afvalstoffenheffing 2022.	-225	
Bijdrage Omgevingsdienst IJmond		
In de begroting 2023 Omgevingsdienst IJmond is de gemeentelijke bijdrage voor de overdracht van de bodemtaken toegevoegd. Raadsbesluit 1568785.	-121	
Totaal	-449	501

Beleidsveld Duurzaamheid

BV042 Duurzaamheid	Lasten	Baten
Actualisatie doorbelasting salarissen		
De verdeling van de salarissen ruimtelijk domein zijn integraal gewijzigd door onder meer de invoering van de Omgevingswet. Hierdoor heeft ook een herschikking plaatsgevonden van de formatie voor duurzaamheidstaken.	-159	
Budget overheveling		
Door de gevolgen van Corona zijn enkele duurzaamheidsinitiatieven in 2021 niet benut en overgeheveld naar 2022. Dit bedrag komt niet terug in de begroting 2023.	739	
Duurzaamheidsagenda		
In de duurzaamheidsagenda van de gemeente Purmerend was voor de jaren 2020 tot en met 2022 een bedrag opgenomen van € 230.000 voor duurzaamheidssubsidies. Vanaf 2023 zijn deze p.m. opgenomen. Tevens is in de agenda tot 2023 een jaarlijks bedrag opgenomen van € 200.000 ten behoeve van het isoleren van bestaande woningen. Vanaf 2023 is het budget voor deze regeling niet langer opgenomen in de begroting. Door de genoemde ontwikkelingen ontstaat een afwijking van € 430.000 ten opzichte van de voorgaande jaren	430	
Klimaatakkoord		
In 2022 is een eenmalige uitkering ontvangen vanuit het Rijk voor het realiseren van de doelen uit het klimaatakkoord. De hoogte van de uitkering in 2023 e.v. is nog niet bekend en derhalve nog niet opgenomen in de begroting 2023.	532	
Proeftuin aardgasvrij		
Er is voor het project aardgasvrij € 2,5 miljoen geraamd in 2023, circa € 223.000 meer dan in 2022. Dit is de besloten fasering in de begrotingswijziging bij de uitvoeringsstrategie. Hiervoor is dekking uit de reserve duurzaamheid.	-223	
Proeftuin aardgasvrij - Blok 1		
Met de uitvoering van Blok 1 in de proeftuin aardgasvrij is gestart in 2022. Het aanwezige budget, welke aanwezig was in 2021, was hiervoor overgeheveld. Hierdoor was er in 2022 een hoger budget aanwezig, waardoor een grote afwijking ontstaat ten opzichte van 2023.	1.500	
Totaal	2.819	

Reserves

Reserve duurzaamheid

In 2023 wordt per saldo een bedrag van € 1,46 miljoen onttrokken aan de reserve duurzaamheid. Dit is voornamelijk voor het project Aardgasvrij. In de reserve zijn de hiervoor ontvangen Rijksmiddelen opgenomen.

Voorzieningen

Voorziening afvalstoffenheffing.

De voorziening heeft tot doel om te komen tot een meerjarige egalisatie van het tarief van de afvalstoffenheffing. In 2023 is er geen toevoeging of onttrekking aan de voorziening

afvalstoffenheffing begroot. Wel is ten behoeve van oninbaarheid bij dit onderdeel een dotatie van € 83.000 begroot.

Investeringsen

Voor 2023 zijn de volgende investeringen begroot (voor specificatie zie bijlage investeringen)

Lopende investeringen	179
Vervangingsinvesteringen	478
Voorgenomen investeringen	0
Totaal	657

Incidentele baten en lasten

Programma 4 Milieu	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2023	2024	2025	2026
Duurzaamheidsagenda	-160	-	-	-
Pilot Aardgasvrij	-1.983	-	-	-
Totaal	-2.143	-	-	-

Programma 5

Bereikbaarheid

Portefeuillehouder: C. Lageveen

Visie

Purmerend groeit. Binnenstedelijk worden de komende jaren veel woningen toegevoegd. Nieuwe én bestaande inwoners moeten op een veilige, comfortabele en snelle manier naar hun bestemmingen kunnen reizen. Daarbij mogen geen groepen buiten de boot vallen. De binnenstedelijke verdichting vraagt daarom om nieuwe oplossingen. Reizen moet nog kunnen met de auto, maar we stimuleren voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer.

Doelen en activiteiten

Om de binnenstedelijke groei van het aantal woningen mogelijk te maken, werken we verder aan het mobiliteitsnetwerk. We verbeteren het fietsnetwerk, zodat inwoners uit alle wijken van de stad de hele stad kunnen bereiken met de fiets. Ook het centrum moet optimaal bereikbaar worden voor de fietser, zodat we daar kunnen werken aan een autoluwe binnenstad. We zorgen er daarbij

wel voor dat bezoekers die met de auto komen voldoende gelegenheid hebben tot parkeren. Niet iedereen kan fietsen vanwege een fysieke beperking. En soms is het weer niet uitnodigend. Daarom gaan we ook onderzoeken hoe we het interne busnetwerk kunnen verbeteren. Op die manier wordt OV een alternatief voor de auto, niet alleen voor de forens richting Amsterdam, maar ook voor reizen binnen Purmerend zelf.

Inwoners moeten veilig kunnen reizen. Daarom onderzoeken we per wijk hoe we de verkeersveiligheid in die wijk kunnen verbeteren. Dat doen we door naar de infrastructuur te kijken, maar ook door de inwoners te bevragen op hun ervaringen. Zo'n onderzoek heeft alleen zin als we daarna maatregelen treffen om de situatie te verbeteren. Vorig jaar heeft een onderzoek plaatsgevonden in Purmer-Noord. De benodigde maatregelen worden in 2022 uitgewerkt. Voor 2023 vragen we middelen om de Grotenhuysweg en de Van Osweg te kunnen verbeteren. In 2023 willen we Weidevenne als volgende wijk onderzoeken. Uiteindelijk is het doel heel Purmerend onder de loep te nemen.

In februari 2020 heeft de raad van Beemster ingestemd met het revitaliseren van bedrijventerrein Insulinde en Bamestra in Beemster. Onderdeel was ook een onderzoek naar de veiligheid van kruising Rijperweg/Insulindeweg/ Bamestraweg. Na een onderzoek heeft het college in 2021 besloten een variant verder uit te werken waarbij de kruising wordt vervangen door een rotonde. Ook worden in 2023 de dorpsontwikkelingsvisies die in de voormalige gemeente Beemster zijn vastgesteld verder uitgewerkt. Vanuit die uitwerking zullen ook verschillende ingrepen in infrastructuur worden voorgesteld. Te verwachten valt dat hier in 2024 en verder kosten uit zullen voortvloeien.

Doordat we van buiten naar binnen werken, komen er veel initiatieven uit de samenleving met betrekking tot mobiliteit. Vaak zijn dit vragen over veiligheid of parkeersituaties. Begrijpelijke vragen en signalen uit de samenleving wat ervoor zorgt dat ingrijpen nodig is. Dat is niet altijd te voorzien. Daarom maken we een vaste begrotingspost "urgente verkeermaatregel" waardoor we snel een situatie kunnen verbeteren, als het om een minder complexe oplossing gaat.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Mobiliteit

Een veiligere inrichting van de infrastructuur in Purmerend. Daarmee minder ongevallen. En meer comfort bij de inwoners. Het interne busnetwerk is een belangrijk alternatief voor de auto zodat mensen binnen Purmerend goed kunnen reizen. De binnenstad blijft goed bereikbaar, ook voor de regiobezoekers.

- We onderzoeken hoe we het interne busnetwerk kunnen verbeteren.
- We onderzoeken de verkeersveiligheid in Purmerend. Dat doen we door te kijken naar de inrichtingseisen, maar ook door de inwoners te bevragen.
- Reconstructie Grotenhuysweg.
- Reconstructie van Osweg.
- Aanleg rotonde kruising Bamestra -Insulinde in Beemster.
- We zorgen dat er in en rondom de binnenstad voldoende parkeerplekken zijn, zowel voor lang als voor kort parkeren.

- Fietspaden bestaande uit tegels worden geasfalteerd en we maken van de Herengracht een fietsstraat. Meer comfort, snelheid en veiligheid voor de fietser. Daarmee is de fiets een alternatief voor de auto.
- We zetten een programma op om tot uitvoering van het mobiliteitsplan te komen. De maatregelen uit het mobiliteitsplan zijn nodig om aan de woonvraag te kunnen voldoen. Om de maatregelen uit te voeren is extra capaciteit nodig.
- We creëren een fonds urgente maatregelen. Vaak leiden meldingen van inwoners tot een behoefte om een relatief kleine ingreep te kunnen doen in de openbare ruimte, bijvoorbeeld het maken van een drempel. Door het creëren van een fonds kan de gemeente sneller werken.

Belangrijk om te weten

Mobiliteitsplan

In het najaar stelt de raad het mobiliteitsplan vast. Bovenstaande maatregelen moeten daar deels een plek in krijgen. Het mobiliteitsplan heeft ook tot doel voor de middellange en langere termijn inzichtelijk te maken welke mobiliteitsmaatregelen (en dus investeringen) nodig zijn om de groei van Purmerend op een kwalitatieve manier te faciliteren. Omdat het plan nog niet is vastgesteld bij het opstellen van deze begroting is nog moeilijk inzichtelijk te maken welke investeringen nodig zijn. Wel is al duidelijk dat vanaf 2023 de uitvoering ter hand wordt genomen en dit vraagt een uitbreiding van de capaciteit.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 (Bijgesteld)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BVo51 Bereikbaarheid	Lasten	-3.984	-4.180	-4.136	-4.558	-4.822	-4.984	-5.005
BVo51 Bereikbaarheid	Baten	2.901	3.366	3.366	4.027	3.812	3.871	3.935
		-1.083	-814	-770	-531	-1.010	-1.113	-1.070

Het saldo stijgt met € 239.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022. Dit wordt veroorzaakt door € 422.000 hogere lasten en € 661.000 hogere baten.

Ontwikkeling exploitatie 2022-2023

BV051 Bereikbaarheid	Lasten	Baten
Actualisatie Parkeerexploitatie		
De parkeerexploitatie is geactualiseerd in de begroting 2023. Dit leidt tot hogere baten dan in 2022. In 2022 was de raming nog aangepast vanwege corona effecten. Voor 2023 staat de oplevering van de Stadhuisgarage gepland. Tevens staat een uitbreiding van het betaald parkeren gebied gepland door de toevoeging van Kop West (incl. havens) en Gors Noord (ten zuiden van de Waterlandlaan). Tenslotte is ook rekening gehouden met de afgesproken tariefstijging uit het raadsbesluit over Maatregelen bevordering gebruik parkeergarages (1565775). Er is rekening gehouden met een lagere opbrengst van € 100.000 voor doelgroepenbeleid: gebruik van terreinen voor lang-parkeren voor medewerkers van bedrijven in en rond de binnenstad.		661
De parkeerexploitatie is geactualiseerd in de begroting 2023. Dit leidt tot hogere lasten dan in 2022. In 2022 was de raming nog aangepast vanwege corona effecten. Het effect wordt vooral veroorzaakt door hogere kapitaallasten vanwege de bouw van de parkeergarage Stadhuis. Er is rekening gehouden met een incidenteel budget van € 100.000 voor flankerend beleid om samen met de ondernemers en de exploitant tot een voorstel te komen om meer (regio)bezoekers in de garage te laten parkeren. Dit is opgenomen in raadsvoorstel over Maatregelen bevordering gebruik parkeergarages (1565775).	-291	
Hogere lasten doorbelasting salarissen		
De verdeling van de salarissen ruimtelijk domein zijn integraal gewijzigd door onder meer de invoering van de Omgevingswet. Hierdoor heeft ook een herschikking plaatsgevonden van de formatie voor parkeren.	-70	
Totaal	-361	661

Reserves

Reserve parkeren.

In 2023 wordt na actualisatie van de parkeerexploitatie 2022-2026 en de kapitaallasten een onttrekking aan de reserve begroot van € 390.000. De reserve hangt samen (levert dekking) met de investering in de parkeergarage.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investerings

Voor 2023 zijn de volgende investeringen begroot (voor specificatie zie bijlage investeringen)

Lopende investeringen	541
Vervangingsinvesteringen	915
Voorgenomen investeringen	0
Totaal	1.456

Incidentele baten en lasten

Programma 5 Bereikbaarheid	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Doelgroepenbeleid stadhuispleingarage	-100	-	-	-
Purmerend 2040-programmamanagement Verkeer	-100	-	-	-
Totaal	-200	-	-	-

Programma 6

Beheer openbare ruimte

Portefeuillehouders: E. Tijmstra en C. Lageveen

Visie

De openbare ruimte moet een ruimte zijn waar je op een aantrekkelijke en comfortabele manier kan verblijven en mensen kan ontmoeten. Er moet ruimte zijn voor water en groen, natuur, sport en spel, klimaatadaptieve maatregelen, energietransitie, mobiliteit, een nieuwe circulaire economie en een gezonde en meer natuurinclusieve stad en dorpen hebben allemaal invloed op het gebruik, de inrichting en het beheer van onze leefomgeving.

De openbare ruimte is van ons allemaal. Het is de plek waar mensen verblijven, met vrienden afspreken, sporten, spelen en naar een evenement gaan. Purmerend groeit. Meer inwoners en woningen betekent dat er meer druk op de openbare ruimte ontstaat: zowel onder- als bovengronds wordt het steeds voller. Dit vraagt om een efficiënte inrichting van de openbare ruimte, waarbij het beheerniveau omhoog wordt geschroefd.

Doelen en activiteiten

De openbare ruimte wordt gebruikt door alle inwoners en bezoekers van Purmerend. De openbare ruimte, die schoon, heel, veilig, en zoveel als mogelijk groen is, richten we zo in dat we voorbereid

zijn op klimaatverandering. We werken door middel van integraal beheer toe naar minimaal kwaliteitsniveau B binnen alle vakdisciplines. We streven naar een toekomstbestendige en fijne leefomgeving van en voor iedereen. Daarbij werken we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Het beheren van de openbare ruimte betekent het in stand houden van de bestaande situatie, maar vanwege de veranderende behoeftes zijn de beheerders ook steeds meer betrokken bij ontwikkeling, (her)inrichting en realisatie van de openbare ruimte. Dat doen we in de geest van de nieuwe Omgevingswet, waarbij naast ontwikkeling ook doelmatig beheer en gebruik van o.m. de openbare ruimte aan de orde is.

Door de onderhoudsplanning van de verschillende vakdisciplines op elkaar af te stemmen, zorgen we ervoor dat we zowel onder- als bovengronds zoveel mogelijk efficiënt werken.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Integraal beheer en onderhoud

Een functionele, veilige, toekomstbestendige en aantrekkelijke leefomgeving.

- We geven uitvoering aan het integraal beheerplan waarin we beschrijven hoe we door middel van planmatig cyclisch onderhoud naar minimaal kwaliteitsniveau B gaan in de komende jaren.
- We richten de openbare ruimte evenwichtig, klimaatadaptief en duurzaam in en beheren deze ook zo. In alle vakdisciplines kijken we naar mogelijkheden om te verduurzamen en innoveren, qua materiaal en werkwijze.

In lijn met het Parkenplan worden de parken één-voor-één opgeknapt. Na oplevering van een park wordt het direct op A-niveau onderhouden.

Groen

We zetten het ingezette cyclisch onderhoud in het groen voort en verbeteren de biodiversiteit, natuurinclusiviteit en groei- en leefomstandigheden voor de bomen.

- We geven uitvoering aan het Groenplan.
- We geven ruimte aan insecten en ecologie door het aanleggen van zoveel mogelijk bloemrijke bermen.
- Groeiplaatsverbetering van bomen in zowel groen als verharding, volgens de principes uit het Bomenplan. Hierbij werkt wegbeheer nauwer samen met boombeheer.
- We kijken kritisch naar welke stukken we wel of niet intensief maaien. Hiermee houden we vast aan het stimuleren van de biodiversiteit, maar kijken we tegelijk ook waar we de beeldkwaliteit in de openbare ruimte kunnen verbeteren. We gaan de zichthoeken bij kruisingen, rotondes, oversteekplaatsen met ruw gras vaker maaien.

Klimaatadaptatie

Om voorbereid te zijn op extreme buien, hitte, droogte/bodemdaling en overstromingen werken we, in lijn met het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA), toe naar een klimaatbestendige en water-robuuste stad in 2050.

- We geven uitvoering aan het Klimaatadaptatieplan.
- We zoeken naar onnodige of niet-functionele verharding die omgezet kan worden naar groen. De eerste pilots zijn succesvol uitgevoerd en er zijn nog genoeg mogelijkheden om dit een vervolg te geven.

- Klimatologische omstandigheden zorgen ervoor dat het groeiseizoen langer duurt en hebben invloed op het behalen en behouden van het gewenste onderhoudsniveau (B). Bekeken wordt of er aanpassingen nodig zijn in de frequentie van bijvoorbeeld het cyclisch onderhoud.
- We geven invulling aan de gemeentelijke zorgplichten voor afval-, hemel-, en grondwater.

Belangrijk om te weten

Risico bedrijfsvoering

De komende jaren zal het risico in de bedrijfsvoering voornamelijk liggen in de stijgende materiaalkosten, maar ook de energie-, brandstof- en loonkosten. Dit kan effect hebben op de snelheid en kwaliteit van het beheer en onderhoud in de gemeente.

Klimaatadaptatie

Klimaatadaptatie is essentieel om te waarborgen dat (de kwaliteit van) de fysieke leefomgeving in Purmerend aantrekkelijk blijft voor bewoners, bedrijven en bezoekers.

Naast het lokale en regionale beleid Zaanstreek-Waterland dat we hebben wordt momenteel gewerkt aan een uitvoeringsplan voor bovenregionale samenwerking met alle deelregio's vallend onder het waterschap Hollandsnoorderkwartier (HHNK).

GRP

In het Gemeentelijk rioleringsplan heeft de gemeente alle activiteiten om te voldoen aan de gestelde doelen met de directe en indirecte rioleringskosten inzichtelijk gemaakt. We willen bij de invulling van de zorgplichten bij (grootschalige) nieuwbouw en herontwikkeling rekening houden met de toekomstige ontwikkelingen, bijvoorbeeld met extreme buien of langdurige droogte. Hierdoor zal de inrichting van de openbare ruimte veranderen, er komt meer ruimte voor de (tijdelijke) opvang van water. We streven ernaar om zoveel mogelijk werken met elkaar te combineren en zoeken continue naar de optimale balans tussen kosten, risico's en prestaties. Jaarlijks wordt via de rioolheffing het benodigde geld bijeengebracht door de burgers en bedrijven van onze gemeente. Eventuele tariefbijstellingen worden op basis van actuele lasten en opbrengsten doorgevoerd. Het Gemeentelijk rioleringsplan laat de trend van de rioolheffing over de langere termijn zien.

De planperiode van het huidige gemeentelijke rioleringsplan verloopt in 2024. Daarom stellen de gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland in 2023 gezamenlijk een water- en rioleringsprogramma op. Dit is een nieuwe vorm van het GRP als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit programma zal ook een specifieke gemeentelijke invulling bevatten, bijvoorbeeld voor de financiën.

Duurzaamheid

We maken een duidelijke koppeling van duurzaamheid in relatie tot de openbare ruimte. Een groot aantal duurzaamheidsmaatregelen zijn zichtbaar of aanwezig in de openbare ruimte: maatregelen rondom de energietransitie (stadsverwarming, zonnepanelen, windenergie, geo- en aquathermie), klimaatadaptatie en duurzame mobiliteit (laadpalen, deelauto's). Daarnaast is er ook aandacht voor het gebruik van duurzame materialen en een duurzame manier van werken bij de verschillende vakdisciplines. De duurzaamheidsagenda wordt vernieuwd en verbreed, hierin zullen maatregelen in de openbare ruimte duidelijk terugkomen en integraal op elkaar worden afgestemd.

Wegenoverdracht Hoogheemraadschap Hollands Noorder Kwartier (HHNK)

Het HHNK is voornemens alle wegen en het wegbeheer over te dragen aan gemeentes en zich te richten op de eigen watertaak. Er wordt samen met de regiogemeentes (Waterland, Wormerland, Edam- Volendam, Landsmeer) gewerkt aan het opstellen van uitgangspunten voor het maken van de business case voor overdracht van de wegen. Pas als er overeenstemming is over de uitgangspunten wordt een business case uitgewerkt. Op basis hiervan zal bekeken worden in hoeverre de overdracht van de wegen wenselijk is of niet. En zo ja, onder welke voorwaarden dit plaats moet vinden.

Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR)

Als gemeente zijn we duidelijk over hoe we de openbare ruimte inrichten om deze goed te kunnen beheren. We zorgen voor een actueel HIOR waarin de laatste wet- en regelgeving is verwerkt ten behoeve van externe partijen die zich bezig houden met ontwikkeling of (her)inrichting van de openbare ruimte. Dit document wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

Parkenplan

In de parken komen meerdere zaken samen zoals spelen, recreëren, evenementen, klimaatadaptatie en ecologie. Het beheer van de parken verdient de komende jaren extra aandacht. In lijn met het Parkenplan worden acht parken tot 2040 opgewaard. In 2023 starten we met de realisatie van het Kooimanpark en Park de Noord.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 (Bijgesteld)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	-28.323	-28.556	-29.116	-30.197	-30.857	-31.841	-32.651
BVo61 Beheer openbare ruimte	Baten	11.088	10.192	10.372	11.019	11.172	11.107	11.114
		-17.235	-18.365	-18.744	-19.178	-19.685	-20.734	-21.537

Het saldo daalt met € 434.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022. Dit wordt veroorzaakt door € 1.081.000 hogere lasten en € 647.000 hogere baten.

Ontwikkeling exploitatie 2022-2023

BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	Baten
Beheer en onderhoud		
De subsidie Nedvang ten behoeve van burgerparticipatie zwerfafvalbestrijding is met ingang van 1-1-2023 vervallen, maar de activiteiten die daaruit bekostigd worden binnen de gemeente Purmerend eindigen niet. Via Kadernota 2023 is structureel € 110.000 beschikbaar gesteld zodat deze activiteiten kunnen worden gecontinueerd.		-114
Beheer en onderhoud. Hogere doorbelasting huisvesting ruimtelijk domein		
De hogere doorbelasting huisvesting ruimtelijk domein betreft de kapitaalslasten van het nieuwe complex werf / milieustraat Baansteet.	-284	
Dierenwelzijn- Hogere onderzoekskosten		

BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	Baten
Om aan wet- en regelgeving te kunnen voldoen op het gebied van flora en fauna doet de gemeente elke 3 jaar een gemeente breed ecologisch onderzoek. De resultaten hiervan dienen als onderbouwing van elk bouwplan in de gemeente. Deze methode is vele malen efficiënter en goedkoper dan bij elk bouwplan een onderzoek uitvoeren. Elke drie jaar wordt budget in de begroting opgenomen voor dit onderzoek.	-180	
Riolering- Actualisatie onderhoudsbudget		
De actualisatie van de lasten en baten leidt tot een hogere doorbelasting van straatreiniging (€ -99.000), hogere kapitaalslasten door in 2022 gereed gemelde investeringen (€ -202.000), hogere lasten calamiteiten onderhoud (€ -106.000), hogere doorbelasting huisvesting nieuw complex Baansteede (€ -64.000) en hogere doorbelasting loonkosten (€ -79.000).	-550	
Riolering- Hogere baten rioolheffing		
De actualisatie van de kosten en opbrengsten rioolbeheer resulteren in hogere baten rioolheffing (eigenaren).		738
Riolering- Hogere lasten baggeren		
De baggerkosten voor de gemeente Purmerend waren in het verleden niet apart begroot, maar verantwoord onder het budget onderhoud. Bij de Programmabegroting 2023 is voorgesteld om de baggerkosten specifiek meerjarig te begroten en het budget onderhoud hiermee niet te verlagen. Voor 2023 worden deze lasten voor 50% gedekt uit de voorziening rioolheffing en voor 50% uit de tarieven rioolheffing, voor 2024 en verder 100% dekking uit de tarieven rioolheffing.	-200	
Riolering- Hogere lasten uitvoeringsprogramma		
De lasten voor het uitvoeringsprogramma stijgen en betreffen met name meer inspecties en hogere kosten voor onderzoek en advisering.	-104	
Riolering- Mutatie voorziening rioolheffing		
De mutatie op de voorziening rioolheffing is een lagere dotatie aan de voorziening ten opzichte van 2022 van en betreft met name de 50% dekking voor het budget baggeren en calamiteiten onderhoud.	163	
Totaal	-1.155	624

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Voorziening gemeentelijke watertaken.

De voorziening heeft tot doel om incidentele voor- en nadelen ten opzichte van de rioolheffing te egaliseren. Er wordt uitgegaan van een kostendekkend tarief. In 2023 is een toevoeging aan de voorziening begroot van € 23.000.

Voorziening onderhoud begraafplaatsen.

De voorziening heeft tot doel om de inkomsten uit meerjarig afgekochte grafrechten te egaliseren door jaarlijks een bedrag te laten vrijvallen. In 2023 is per saldo een onttrekking aan de voorziening begroot van € 84.000.

Voorziening persleiding Rivierenlaan.

Dit betreft een ontvangen bijdrage in de kosten voor een in de toekomst te verplaatsen persleiding. In 2023 is er geen toevoeging of onttrekking aan de voorziening begroot.

Investerings

Voor 2023 zijn de volgende investeringen begroot (voor specificatie zie bijlage investeringen)

Lopende investeringen	5.153
Vervangingsinvesteringen	14.620
Voorgenomen investeringen	0
Totaal	19.773

Incidentele baten en lasten

Programma 6 Beheer openbare ruimte	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Wettelijk onderzoek op het gebied van flora en fauna	-180	-	-	-
Incidenteel onderhoudsbudget groen en bomen	-144	-	-	-
Reinigen kunstwerken (incidenteel)	-45	-45	-	-
Herinrichting Overwhere Zuid en Wheermolen Oost (beheerbudget)	-200	-200	-	-
Uitrol glasvezelwerk (aanneemsom en inhuur expertise)	-180	-180	-	-
Leges uitrol glasvezelwerk	180	180	-	-
Totaal	-569	-245	-	-

Programma 7

Ruimtelijke ordening

Portefeuillehouders: T. Kroese, M. Hegger en E. Tijmstra

Visie

In de stad Purmerend en werelderfgoed Beemster is een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving uitgangspunt voor iedereen, met een goede balans tussen wonen, werken, recreëren en verblijven. Daarbij jaagt de gemeente zelfstandig en samen met initiatiefnemers ontwikkelingen aan en worden Beemster kernwaarden bewaakt en beschermd. Gemeentelijke inspanning en mate van (rechts)zekerheid, die we de inwoners en bedrijven (kunnen) bieden, wordt per situatie bepaald en eigen kracht van de gemeenschap proberen we nadrukkelijk ook aan te boren. Het toekomstgerichte programma Purmerend 2040 is ook in de komende jaren essentieel onderdeel van de inzet. We bouwen voort aan onze positie in en bijdrage aan de regio. Samen met onze partners werken we, onder andere vanuit de verstedelijkingsstrategie, verder aan de ruimtelijke ontwikkeling van de MRA en de rest van de regio.

Doelen en activiteiten

We bouwen verder aan een complete en compacte stad en vitale dorpen vanuit doelstellingen en ambities die toekomstgericht zijn en/of worden bepaald vanuit de paraplu van Purmerend 2040.

We doen dat in de geest van de (nieuwe) Omgevingswet. We benaderen onze inwoners en ondernemers met een welwillende en constructieve houding om zodoende geconstateerde behoeften, maar ook gerechtvaardigde wensen en belangen voor de fysieke leefomgeving tot hun recht te (kunnen) laten komen. We hebben te maken met veel opgaven onder andere op het gebied van wonen, werken, klimaat, mobiliteit en energie. We brengen deze met elkaar in verbinding, zoeken daarin de juiste balans en vertalen deze in gebieds- en locatieontwikkelingen. We maken daarin onderscheid in verschillende grote clusters: het sleutelgebied – bestaande stad, binnenstad, de oostflank en de westflank. Die clusters zijn complementair aan elkaar, kennen elk hun eigen invulling, dynamiek en fasering. Tezamen dragen ze bij aan een complete gemeente. De daartoe te maken afwegingen worden tijdig aan de gemeenschap voorgelegd en zijn transparant, uitlegbaar en navolgbaar voor elke burger. Tegelijkertijd is daarbij geen sprake van: 'u vraagt, wij draaien'.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Purmerend 2040

Versterking van de positie van Purmerend als centrumgemeente en volwaardig onderdeel van en partner in de polycentrische Metropoolregio Amsterdam. We geven duidelijkheid over het verhaal van Purmerend en Beemster en de voorgestane ontwikkelingen. Een integraal beeld en visie op fysieke leefomgeving van de gemeente, die richting geeft aan de verdere uitwerking in programma's, regelgeving en vergunningen.

- We continueren programma Purmerend 2040 als paraplu voor de ontwikkeling van onze gemeente. Dat doen we vanuit de gedachte van een agenda. We vullen/passen onze agenda 2040 aan waar nodig. We maken onze ambities en agenda voor de gemeente richting 2040 bespreekbaar, zichtbaar en vertalen deze naar concrete doelen en maatregelen.
- Dat doen we in samenspraak met onze inwoners, ondernemers, buurgemeenten en andere partners.
- We vertalen de ambities en doelen naar concrete beleidskaders en toetsen gebieds- en locatieontwikkelingen hieraan. Deze bouwstenen benutten we ook als het gaat om het opstellen van de Omgevingsvisie.
- We treffen voorbereidingen om in samenhang met programma Purmerend 2040 een Omgevingsvisie op te stellen voor het gehele grondgebied van de nieuwe gemeente Purmerend. We stellen komend jaar een startdocument op waarin we de bouwstenen benoemen en (vervolg)traject uiteenzetten.

Cluster sleutelgebied -bestaande stad

De focus op binnenstedelijk bouwen zorgt ervoor dat we nieuwe woon- en werkmilieus en programma's kunnen toevoegen, duurzame mobiliteit kunnen beïnvloeden, ruimte efficiënter kunnen indelen, voorzieningen in stand kunnen blijven, levendigheid bevorderen, gebieden een kwaliteitsimpuls geven en het buitengebied zoveel mogelijk kunnen ontzien.

- Vanuit de gedachte van een compacte en complete stad zetten we bij reeds in gang gezette locatie- en gebiedsontwikkelingen primair in op intensivering van het bestaand stedelijk gebied. Waar mogelijk doen we dat door intensief en efficiënt ruimtegebruik en functiemenging. We zijn terughoudend met nieuwe initiatieven die leiden tot verdere verdichting van de stad en zetten ook in op woningbouwlocaties aan de randen, zoals de Oostflank. We werken verder aan de producten en richten processen in om de ontwikkelingen uit te kunnen voeren.

- We gaan voor één groot centrumgebied. We transformeren het Waterlandkwartier en het Wagenweggebied naar hoogstedelijke gemengde stadswijken en voegen woningen en werkplekken toe. We versterken de levendigheid, vitaliteit en aantrekkelijkheid van de historische binnenstad als onze huiskamer. We zorgen dat de gebieden complementair aan elkaar zijn en goed met elkaar verbonden zowel in programma en fysiek. Daarvoor maken we het centrum autoluw, geven we meer ruimte aan de fiets, voetganger en OV en geven we een kwaliteitsimpuls aan de openbare ruimte en de parken.
- We gaan, samen met de corporatie, de woonwijk Wheermolen-oost vernieuwen en versterken door renoveren en sloop-nieuwbouw van woningen. We voegen een passend woon- en voorzieningen programma toe en verbeteren de openbare ruimte en het park.
- We geven ruimte aan ontwikkelingen op bedrijventerrein de Koog, zodat een aantrekkelijk, vitaal, veilig gemengd gebied ontstaat waar werken, onderwijs en wonen samengaan, waarbij bestaande bedrijven hun activiteit moeten kunnen blijven uitoefenen. We werken aan visievorming en uitwerking daarvan en nemen daarin de ontwikkeling van de e-sportcampus mee.
- We omarmen de ontwikkeling van een e-sportcampus op de Koog, waarbij e-sports, gaming en creatieve technologie bij elkaar komen en werken in samenspraak met de stakeholders dit verder uit naar een strategie en plan.
- Er zijn diverse kleinere gebieds- en locatieontwikkelingen in voorbereiding, waaronder het Karekietpark/Leeuwerikplein, Kwadijkerpark, Kop West en de binnenwijkse ontwikkellocaties (BOL). Omtrent de stand van zaken wordt jaarlijks gerapporteerd in het Meerjarenprogramma Grondexploitatie (MPG).

Cluster Westflank - werelderfgoed Beemster

In stand houden en versterken van de karakteristiek van het werelderfgoed met ruimte om agrarisch te (kunnen) ondernemen. Doelmatige ontwikkelingen toestaan zorgt voor nieuwe en meer gevarieerde woningen, woonmilieus en programma aanvullend op het binnenstedelijke programma en de oostflank. Het behouden van en toevoegen van voorzieningen en werkgelegenheid waardoor de dorpen vitaal en gezond blijven en toerisme en economische activiteiten worden versterkt.

- We respecteren en waar mogelijk versterken het werelderfgoed Beemster. Dat doen we door doelmatig ontwikkelen (juiste gebruik op de juiste plek), beheren en gebruiken. Dit alles vanuit de kernwaarden van werelderfgoed Beemster.
- Dorpsontwikkelingen in de Middenbeemster, Zuidoostbeemster en Noord- en Westbeemster. We voegen woningen en voorzieningen in de dorpen toe en geven een kwaliteitsimpuls aan de openbare ruimte. Dat doen we aan de hand van de dorpsontwikkelingsvisies die we nader uitwerken, waarbij met betrekking tot ontwikkeling van De Keyser en van De Nieuwe Tuinderij het samenwerkingsverband v.o.f. De Beemster Compagnie actief is.
- Initiatieven in het landelijk gebied, die respect hebben voor c.q. bijdragen aan (behoud van) het werelderfgoed benaderen we met open vizier. De accountmanager agrarische zaken denkt vroegtijdig mee en ondersteunt waar mogelijk.
- Voor de Kom A7 zetten we in op een hotel in combinatie met een recreatiebos en werken we de plannen verder uit. We participeren actief in de gebiedsvisie Neck-Oost die de gemeente Wormerland gaat opstellen.

Cluster Oostflank -droogmakerij De Purmer

We vergroten en versterken het Purmerbos, het landschap en de natuur en zetten nadrukkelijk in op houtbouw. Doelmatig ontwikkelingen toestaan zorgt voor nieuwe en meer gevarieerde woningen, woonmilieus en programma aanvullend op het binnenstedelijk programma en de westflank. Behoud en toevoegen van voorzieningen en werkgelegenheid borgt de leefbaarheid. En zorgt ervoor dat toerisme en economische activiteiten worden versterkt. Experimenteren met nieuwe duurzame woon concepten en houtbouw zorgt voor onderscheidend karakter, aanvullend op de vraag en draagt bij aan versterking van landschap en milieu.

- We werken aan de ontwikkeling en versterking van de droogmakerij. Dat doen we door doelmatig ontwikkelen (juiste gebruik op de juiste plek), beheren en gebruiken. We voegen divers, bijzonder en onderscheidend programma toe, mits leefbaar en bereikbaar en met versterking van landschap en natuur. We werken verder aan de producten en richten processen in om de ontwikkelingen uit te kunnen voeren.
- We werken aan integrale visievorming voor de gebiedsontwikkeling van het golfcomplex, Purmerbos en de Purmer-Zuid zuid en aan verwezenlijking daarvan. Het Purmerends deel van de Purmer (Oostflank). Uitgangspunt is, dat deze ontwikkeling bijdraagt aan een samengaan van diverse beleidsdoelen (w.o. wonen, klimaat, duurzame mobiliteit, recreatie en natuurontwikkeling).
- We werken aan een integrale visie op droogmakerij De Purmer samen met gemeenten Edam-Volendam en Waterland. Dit is één samenhangende visie voor de gehele Purmer.
- De ontwikkeling met nieuwbouw op bedrijvenpark Baansteer-Noord zetten we door en voor het bestaande bedrijventerrein werken we mee aan initiatieven, die inzetten op het meest doelmatige gebruik van de grond.
- Bij het gebied Vurige Staart werken we aan twee soorten ontwikkeling: het deel rondom de fastfoodketens voor divers gebruik; het deel tussen de N235 en de Purmerringvaart aan woonprogramma in groen/blauwe setting.

Grondbeleid

Het grondeigendom is van belang voor de wijze, waarop gronden doelmatig beheerd, gebruikt en ontwikkeld (kunnen) worden. We zijn er continu alert op of, binnen bestaande (eigendoms) verhoudingen de schaarse ruimte, ook daadwerkelijk optimaal benut wordt. We werken met een helder afwegingskader (transparant, uitlegbaar en navolgbaar) en bepalen strategische inzet en prioritering van projecten en initiatieven, inzicht in voortgang en financiële stand van zaken en procesafspraken. Kostenverhaal voor evenwichtige bijdrage(n) aan gemeentelijke financiën.

- De nota's grondbeleid zijn (nog) niet geharmoniseerd. We werken aan evaluatie en aanbevelingen om te komen tot een nieuwe, geactualiseerde nota grondbeleid.
- We doen in het Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG), samenhangend met de jaarrekening, verslag van de grondexploitaties en van de samenwerkingsverbanden, strategische grondposities en faciliterend grondbeleid.
- Voor gebieds- en locatieontwikkeling brengen we gebiedsoverstijgende kosten in beeld en we verhalen die op initiatiefnemer(s). We onderzoeken de (financiële) haalbaarheid van planontwikkeling(en) continu. Hierbij hanteren we de nota Gebiedsoverstijgende Kosten Purmerend (GKP).

Vastgoed

Werken aan een toekomstbestendig en kwalitatief goed areaal van gemeentelijk vastgoed. Voorzien in urgente maatschappelijke behoeften en waar mogelijk vastgoed strategisch inzetten. Ook om projecten en/of initiatieven te (kunnen) versnellen.

- Het gemeentelijk vastgoed voldoet minimaal aan de kwaliteitseis conditiescore 3 (= goede conditie) volgens de norm NEN 2767. Met de toepassing van deze condities wordt toegezien op de kwaliteit van de gebouwen.
- We verduurzamen het gemeentelijk vastgoed met het doel om in 2030 alle panden te voorzien van een A-label. Sinds 1 januari 2021 moeten alle nieuwbouwplannen volgens BENG (Bijna energie neutrale gebouwen) worden gerealiseerd.
- We zetten het gemeentelijk vastgoed in op een zo effectief en efficiënt mogelijke manier voor onze inwoners en vooral voor maatschappelijke doelen, zoals tijdelijke woonruimte en 'de woonplek' en we geven uitvoering aan het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP 2021).
- We starten met de planvorming van nieuwbouw voor basisschool het Plankier, de A.Roozendaalschool en kinderopvang.
- We werken de plannen voor nieuwbouw van de Klimopschool in het Karekietpark verder uit.
- We zoeken voor de Waterlandschool een tijdelijke oplossing op de Oostflank waarna zij een definitieve plek krijgt.
- We zetten in op het realiseren van een gezondheidscentrum in Middenbeemster.
- In deze bestuursperiode realiseren we een plek voor mensen met complexe multiproblematiek passende zorg en begeleiding.
- We zetten in op een nieuw te realiseren sporthal de Karekiet (zie ook programma 2).

Belangrijk om te weten

Omgevingswet

De planning is, dat de Omgevingswet op 1 januari 2023 in werking treedt. Vooruitlopend daarop is alvast het Omgevingsteam gevormd. Ten aanzien van de (nieuwe) kerninstrumenten is het volgende onderscheid aan de orde: Omgevingsplan en de Omgevingsvergunning in programma 1 (belegd bij het Omgevingsteam) en de Omgevingsvisie en Omgevingsprogramma in programma 7 (belegd bij team Ontwikkeling).

Programma Purmerend 2040

Voor voortzetting van programma Purmerend 2040 moet vanaf 2024 aanvullend budget worden geraamd.

Vervanging gevel Multi Functioneel Centrum (MFC)

In de begroting 2022 is budget opgenomen voor vervanging van de gevel van het MFC te Zuidoostbeemster. Door vertraging zal de gevel in 2023 worden vervangen. Het budget dat hiervoor staat dient te worden overgeheveld naar 2023. Tevens moet rekening worden gehouden met een overschrijding van het aangevraagde krediet door hogere bouwkosten en inflatie.

Gemeentelijk vastgoed

Het beleid over het gemeentelijk vastgoed is vastgelegd in de 'Nota Gemeentelijke Gebouwen Purmerend 2017'. Aan de hand van een aantal vastgestelde criteria (financieel, strategisch en functioneel) is het vastgoed beoordeeld op de bijdrage die het levert aan de uitvoering van

het gemeentelijk beleid. Dit heeft geleid tot het benoemen van een aantal panden die om die reden ofwel in eigendom worden gehouden, ofwel voorlopig in eigendom wordt gehouden of tenslotte verkocht/ afgestoten worden. Het vastgoed waarmee geen strategische- of beleidsdoelen is gediend, worden (op termijn) zoveel mogelijk afgestoten.

Deze objecten worden afgestoten of verkocht wanneer de juiste gelegenheid zich voordoet of door deze actief op de markt te brengen.

Meerjarenonderhoudsplan

Alle objecten die de afgelopen jaren in beheer waren, zijn beoordeeld op hun onderhoudstoestand. De kosten van zowel het dagelijks als planmatig onderhoud worden opgenomen in een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Eens per vier jaar wordt er een her inspectie uitgevoerd, tussentijdse mutaties in de MJOP worden bijgehouden en verwerkt.

Eigendom schoolgebouwen

In tegenstelling tot het overige gemeentelijk vastgoed zijn bijna alle schoolgebouwen niet juridisch in eigendom van de gemeente, maar van de schoolbesturen. Het beheer en onderhoud van deze gebouwen is primair de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. De schoolbesturen ontvangen hiervoor rechtstreeks middelen van het rijk. De gemeente blijft verantwoordelijk voor nieuwbouw van onderwijshuisvesting. Er zijn enkele schoolgebouwen die de gemeente niet heeft overgedragen, dit zijn gebouwen die een multifunctionele invulling hebben.

Stichting Spurd

Kapitaalgoederen die onder het programma sport vallen, zijn het zwembad, de sporthallen, gymzalen en buitensportaccommodaties. De exploitatie, inclusief dagelijks onderhoud, van de sportaccommodaties zijn ondergebracht bij Stichting Spurd. Afspraken zijn vastgelegd in een exploitatieovereenkomst uit 2008.

Deze zal binnenkort worden vernieuwd met nieuwe afspraken en de toevoeging van de buitensportaccommodaties in de Beemster. Het uitvoeren van het onderhoud van de accommodaties valt onder de verantwoordelijkheid van Stichting Spurd en dit wordt periodiek geëvalueerd. In overleg met Stichting Spurd worden jaarlijks de onderhoudsplannen bekeken en vernieuwd.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 (Bijgesteld)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	-24.530	-34.655	-35.756	-32.084	-21.278	-28.896	-25.452
BV071 Ruimtelijke ordening	Baten	25.910	32.160	33.844	29.661	19.046	26.605	23.130
		1.380	-2.495	-1.912	-2.422	-2.232	-2.291	-2.322

Het saldo daalt met € 510.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022. Dit wordt veroorzaakt door € 3.672.000 lagere lasten en € 4.182.000 lagere baten.

Ontwikkeling exploitatie 2022-2023

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
Actualisatie afschrijvingen en rente boekwaarde Huisvesting Kinderopvang		
Actualisatie afschrijvingen boekwaarde investeringen en rente boekwaarde huisvesting kinderopvang. Onder andere € 33.000 kinderopvang voormalige locatie van de montessorischool en € 49.000 kinderopvang OBS Wheermolen.	-119	
Actualisatie doorbelasting salarissen		
De verdeling van de salarissen ruimtelijk domein zijn integraal gewijzigd door onder meer de invoering van de Omgevingswet. Hierdoor heeft ook een herschikking plaatsgevonden van de formatie van medewerkers tussen programma 1 en 7.	254	
Actualisatie VBS huren		
Vanaf 2023 zullen de huurinkomsten stijgen met € 99.000 door de realisatie van de Kinderopvang OBS Wheermolen en OBS De Vlieger. Daarnaast wordt er € 41.000 gegenereerd door de verhuur van het wijkcentrum aan Clup Welzijn. De overige afwijkingen op de huuropbrengsten ontstaan door actualisatie huurprijzen.		213
Vanaf 2023 zullen de huurinkomsten stijgen met € 99.000 door de realisatie van de Kinderopvang OBS Wheermolen en OBS De Vlieger. Daarnaast wordt er € 41.000 gegenereerd door de verhuur van het wijkcentrum aan Clup Welzijn. De overige afwijkingen op de huuropbrengsten ontstaan door actualisatie huurprijzen.	-41	
Boekwaarde Spinnekop 2-3 2022		
Op 15 maart jl. heeft het college ingestemd met de verkoop van de locatie Spinnekop 2-3. De school en de sporthal zijn in 2022 door H2o gekocht. Op beide panden zat nog een boekwaarde die afgeboekt is. Spinnekop 2 (Schoolgebouw € 285.000) en Spinnekop 3 (Sporthal de Koogmolen € 496.000).	781	
Dorpsontwikkelingsvisies Zuidoost- en Middenbeemster		
Middels raadsbesluit 1546263 (Gemeente Beemster) zijn in 2021 voor het uitvoeren voor het plan van aanpak voor de Zuidoostbeemster en de Middenbeemster twee kredieten beschikbaar gesteld van in totaal € 900.000. Dit is immateriële activa die in 5 jaar moeten worden afgeschreven als er geen grondexploitatie is geopend.	-180	
Grondexploitaties		
De baten en lasten van grondexploitaties zijn aangepast aan het vastgestelde meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG) 2022, welke is vastgesteld door de Raad op 30 juni 2022. In 2023 leidt dit tot een verlaging ten opzichte van 2022.	2.896	-2.896
Specifieke uitkering kosten Zuiderweg 20		
In 2021 is er een specifieke uitkering voor de woning aan de Zuiderweg 20 (gemeente Beemster) toegekend. Een gedeelte van de kosten (o.a. de sloopkosten) zijn niet in 2021 gerealiseerd, de daarvoor bestemde ontvangen middelen zijn overgeheveld naar 2022 (raadsvoorstel 1557529, Turap II 2021).	127	-127
Uitgifte kavel vervoerregio 2023		
In december 2021 is besloten tot uitgifte van een kavel van de vervoerregio in erfpacht, gelegen aan de Polderweg op Baanstee Noord, ten behoeve van de realisatie c.q. exploitatie door de vigerende concessiehouder van een busremise. Dit gebeurt tegen betaling van een jaarlijkse canon.		262
Verkoop Spinnekop 2-3 in 2022		
Op 15 maart jl. heeft het college ingestemd met de verkoop van de locatie Spinnekop 2-3 aan H2o. De school en de sporthal werden de afgelopen jaren al verhuurd aan H2o.		-1.584

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
Totaal	3.718	-4.132

Reserves

Reserve gronden.

In 2023 is een onttrekking aan de reserve gronden begroot van € 836.000. Dit is met name ter dekking van plankosten Programma Purmerend 2040 (€ 500.000) en ter uitvoering van een 3 jaarlijks gemeentelijk breed ecologisch onderzoek (€ 180.000).

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud gebouwen.

In 2023 is per saldo een toevoeging aan de voorziening begroot van € 47.000.

Voorziening bijdragen nota Prof.

In 2023 is geen toevoeging of onttrekking aan de voorziening begroot.

Voorziening kostenverhaal parkeren centrum.

In 2023 is geen toevoeging of onttrekking aan de voorziening begroot

Voorziening infrastructuur Wagenweggebied.

In 2023 is geen toevoeging of onttrekking aan de voorziening begroot.

Investerings

Voor 2023 zijn de volgende investeringen begroot (voor specificatie zie bijlage investeringen)

Lopende investeringen	2.322
Vervangingsinvesteringen	3.023
Voorgenomen investeringen	0
Totaal	5.345

Incidentele baten en lasten

Programma 7 Ruimtelijke ordening	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2023	2024	2025	2026
Purmerend 2040-voortzetting programma	-250	-	-	-
Verhuur Lisdoddestraat 40	41	-	-	-
Huur Lisdoddestraat 40	-41	-	-	-
Totaal	-250	-	-	-

Programma 8

Veiligheid

Portefeuillehouders: D. Bijl en M. Hegger

Visie

We zien graag dat inwoners van de gemeente Purmerend zich veilig en prettig voelen. Veiligheid is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. De gemeente heeft de regiefunctie en stimuleert de goede uitvoering van taken door politie, brandweer en andere hulpverleningsdiensten. Ook de inzet van onze eigen buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) krijgt aandacht. Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met veiligheidsaspecten. Dat gaat verder dan algemene maatregelen om onveilige situaties te voorkomen. Het gaat ook om op elkaar passen, snelle reactie bij meldingen en een vertrouwd gezicht in de wijk of buurt, of in het dorp. De rol van gemeentelijke handhavers is meer dan alleen handhaving. Zij zorgen voor verbinding en zichtbaarheid van de gemeente in de wijk en moeten voldoende capaciteit hebben om te kunnen doen wat nodig is. Dit noemen wij wijk- en dorpsgericht werken. We laten hierbij ruimte aan inwoners om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen buurt.

Dat gebeurt nu al door het project Ogen en Oren, of in buurtwhatsappgroepen en Facebookgroepen. We bieden ruimte aan andere initiatieven en mogelijkheden uit de samenleving. Purmerend is een veilige gemeente, maar ook in veilige gemeenten komen criminaliteit en overlast voor en digitale of online criminaliteit kent geen gemeentegrenzen. Wij geven bewoners voorlichting hoe ze zich kunnen beschermen tegen deze laatste vorm van criminaliteit. We treden steeds vaker bestuurlijk op om criminele activiteiten te beëindigen of te voorkomen, bijvoorbeeld door het sluiten van panden of het opleggen van dwangsommen.

Doelen en activiteiten

We zetten in op preventie door medewerkers, ondernemers en bewoners bewust te maken van signalen van ondermijning. Het stimuleren van het melden van ondermijnende criminaliteit, al dan niet anoniem, draagt bij aan de informatiepositie van de gemeente. Door het (integraal) oppakken van deze meldingen, laten we zien dat we groeien in de aanpak tegen ondermijning. Daarnaast willen we door het grote aantal meldingen woon- en leefomgeving meer informatie gestuurd werken. Op deze manier willen we meer aandacht geven aan gebieden waar veel overlast is.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Veiligheid

Een prettige, leefbare en veilige leefomgeving, terugbrengen/verminderen (jeugd)overlast

- Verzorgen van voorlichting om mensen bewust te maken van de gevaren van cybercriminaliteit en de maatregelen die ze daar tegen kunnen nemen, zodat bewoners minder vaak slachtoffer worden van digitale criminaliteit.
- Bestuurlijk optreden ter beëindiging of voorkoming van criminele activiteiten. Panden van waaruit criminele activiteiten plaatsvinden worden gesloten en/of overtreders verbeuren een dwangsom.
- Ondermijning:
  - het geven van een toolbox ondermijning aan de buitendienst,
  - het voorlichten van collega's over gevaarzetting bij het aantreffen van drugslocaties,
  - het promoten bij de inwoners van het Meldpunt Meld Misdaad Anoniem, een vernieuwd meldpunt voor inwoners en ondernemers voor melden van vermoedens.
- Verrichten van integrale controles op bedrijventerreinen.
- Inzet testkopers bij alcoholverstrekkers. Alcoholverbruik door jongeren verminderen.
- I.s.m. interne- en externe partners bewustwording van de gezondheidsrisico's van alcoholgebruik vergroten.
- Continueren van het wijkgericht werken met betrokkenheid van inwoners en ondernemers. Daarbij worden de grootste ergernissen zoals hondenoverlast, verkeersonveiligheid en afval projectmatig aangepakt.
- Voortzetting van de samenwerking tussen de handhavers, jeugdboa's, politie en andere partners (Spurd, Clup, wijkmanagers, team Veiligheid etcetera).
- N.a.v. toegenomen meldingen woon- en leefomgeving meer informatie gestuurd werken en het in kaart brengen van overlast hotspots.
- Toezicht houden op afgegeven vergunningen bouwen, APV en bijzondere wetten en controle op bestaande gebouwen en bedrijven.
- Door middel van integraal toezicht illegale bewoning van bedrijventerrein oppakken.

- Onder regie van de politie uitvoering geven aan cameratoezicht. Het cameratoezicht wordt ingezet als ondersteuning voor team handhaving en voor de politie tijdens de horecadiensten en evenementen. Voor het bevorderen van een veilig en gezellig uitgaansklimaat.
- Uitvoering geven aan het parkeerbeleid (toezichtstaak). Parkeerhinder verminderen en betaalgedrag bezoekers verbeteren. Dit door onze 'eigen' mensen die in verbinding staat met andere samenwerkingspartners binnen onze gemeente.
- Tegen mensenhandel: communicatie met het publiek, voorlichting en training van diverse gemeentelijke afdelingen, verbetering van de opvang en hulpverlening aan slachtoffers mensenhandel. Dit om mensenhandel eerder te herkennen.
- Radicalisering en polarisatie: focus houden op verbinding met de samenleving door in gesprek te blijven en te luisteren naar de praktijk.

Belangrijk om te weten

Door de prioritering van de nationale politie en de landelijke taakstellingen op het gebied van veiligheid komen er steeds meer taken bij de gemeenten te liggen. De gemeente dient zich hier budgettair op voor te bereiden.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 (Bijgesteld)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BVo81 Veiligheid	Lasten	-9.385	-9.759	-10.010	-10.410	-10.594	-10.739	-10.897
BVo81 Veiligheid	Baten	113	11	1	1	1	1	1
		-9.273	-9.747	-10.009	-10.409	-10.593	-10.738	-10.896

Het saldo daalt met € 400.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022. Dit wordt veroorzaakt door € 400.000 hogere lasten.

Ontwikkeling exploitatie 2022-2023

BVo81 Veiligheid	Lasten	Baten
Actualisatie doorbelasting salarissen		
De verdeling van de salarissen ruimtelijk domein zijn integraal gewijzigd door onder meer de invoering van de Omgevingswet. Dit betreft ook de kosten op het gebied van toezicht en handhaving.	-85	
Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland		
Begroot is een hogere bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling dan in 2022. De verhoging is aan u voorgelegd in april 2022 (besluit 1567447).	-286	
Totaal	-371	

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

Dit programma heeft geen investeringen.

Incidentele baten en lasten

	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Formatie uitbreiding BOA jeugd Beemster (3 jaar)e	-60	-62	-	-
Totaal	-60	-62	-	-

Programma 9

Economie

Portefeuillehouder: M. Hegger

Visie

Als Nederland, en dus ook Purmerend, staan we voor een aantal grote transitieopgaven waar we de aankomende periode flink op moeten investeren. Alle sectoren hebben te maken met digitalisering, circulaire economie en de energietransitie. We hebben als Purmerend met onze ondernemers in de maakindustrie, agrarische sector en IT-cluster de uitgangspositie om deze transitie bij te blijven en om daarin (op onderdelen) voorop te lopen. Innovatie vraagt om nieuw en (jong) talent. Talent dat we binnen onze gemeente/regio moeten behouden en stimuleren. Ondernemen in een economie en samenleving welke snel verandert, vraagt bovenal om (regionale) samenwerking, creativiteit, nieuwsgierigheid, en de gelegenheid om (bij) te leren. Dit is een basisvoorwaarde voor innovatie, duurzame economische ontwikkeling en een toekomstbestendig ondernemersklimaat.

We weten niet welke invloed Corona (nog) gaat hebben op onze economie. De arbeidsmarkttekorten - die waarschijnlijk structureel van aard gaan worden - vragen om keuzes. Daarnaast vormt de impact van de oorlog (eventuele energiestop) die doorsijpelt in hogere (grondstof) prijzen en de daarbij geopolitieke verhoudingen een bedreiging voor onze economie. Ook in Purmerend zien we dat deze mondiale ontwikkelingen effect hebben op onze lokale

economie en ondernemerschap. We kunnen als lokale overheid niet alles oplossen, maar er wel voor zorgen dat we samen met ondernemers en het maatschappelijke middenveld kunnen signaleren, stimuleren en ondersteunen waar mogelijk.

Als gemeente is investeren in economie juist nu van groot belang voor de werkgelegenheid en het behouden van lokale voorzieningen. Daarnaast kunnen investeringen vanuit de gemeente een versnellend effect hebben op economische ontwikkelingen en investeringen vanuit het bedrijfsleven.

De krappe arbeidsmarkt zorgt ervoor dat het steeds moeilijker is om geschikt en goed geschoold personeel te vinden. Ook in Purmerend hebben we hier last van, met name de horeca-, ICT en techniek en de zorgsector krijgen vacatures niet altijd ingevuld. Het is cruciaal dat er ingezet wordt op een goede aansluiting tussen de arbeidsmarkt (bedrijven) en het onderwijs zodat jong talent hier kan worden opgeleid en kennis lokaal wordt behouden en ingezet. Dit is nodig voor een gezonde lokale toekomstbestendige arbeidsmarkt waarmee we zorgen voor een betere binding van onze inwoners met Purmerend zodat zij hier kunnen wonen, werken en recreëren.

Doelen en activiteiten

De Economische Visie is de stip op de horizon en is uitgewerkt in de uitvoeringsagenda 2023-2024 in de te nemen stappen om uiteindelijk in 2040 onze doelen te behalen. In de agenda worden de bestaande drie pijlers van de agenda 2021-2022 doorgezet en aangevuld met een vierde pijler:

1. Innovatieve voedselkamer & Werelderfgoed Beemster,
2. Stimulering arbeidsmarkt, (tech) onderwijs en campusontwikkeling,
3. Centrumontwikkeling en voorzieningen in de stad (waaronder Programma Binnenstad),
4. Circulaire economie en bedrijventerreinen.

Gelet op de nog steeds voelbare corona-effecten en de nadrukkelijke wens van de ondernemers is er gekozen voor het doorzetten van de drie bestaande pijlers. We voegen een vierde pijler, circulaire economie en bedrijventerreinen toe om zo zorg te dragen voor continuïteit. De circulaire economie en verduurzaming op de bedrijventerreinen vragen om gezamenlijke actie. We doen dat door (samen met ondernemers, onderwijs en maatschappelijke instellingen) actief op zoek te gaan naar kansen en door het scheppen van randvoorwaarden om die kansen te benutten. We gaan zoveel mogelijk op zoek naar initiatieven die (reeds) door ondernemers zijn of worden opgepakt en faciliteren hen bij het uitvoeren van deze initiatieven. Hierbij kijken we ook naar de mogelijkheden voor subsidie of externe financiering. Op die manier proberen we bedrijvigheid en werkgelegenheid in de stad te behouden en aan te trekken.

Daarnaast is gekeken naar het coalitieakkoord "Samen op koers" en zijn projecten zoals de campusontwikkeling, digitalisering van het onderwijs vanuit de samenwerking in PurmerValley, toeristische visie, versterken boer-burger relatie, versterken van alle winkelgebieden in de detailhandelsvisie en voorzieningen in stad onderdeel van de uitvoeringsagenda.

In september 2021 is gestart met het Programma Binnenstad. Purmerend groeit steeds meer naar een complete stad voor alle inwoners van Beemster en Purmerend. Veel van deze ontwikkelingen spelen zich af in en rond de binnenstad en hebben invloed op de binnenstad. In het vierde kwartaal van 2022 zal het programma Binnenstad, bestaande uit de visie en een uitvoeringsprogramma, aan

de raad worden voorgelegd ter besluitvorming. Het uitvoeringsprogramma wordt opgezet voor vijf jaar en zal worden voorzien van een kredietaanvraag (inclusief structurele kosten voor personele bezetting van het programmateam binnenstad).

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Innovatieve voedselkamer & Werelderfgoed Beemster

Het versterken en verduurzamen van agrarisch Beemster door het vergroten van lokale consumptie van Beemster streekproducten, in te zetten op het verkorten van de keten, en als onderdeel van de landelijke pilot van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) onderzoeken we op welke wijze de landbouw een omslag kan maken naar duurzame kringlooplandbouw. Verder onderzoeken we nieuwe verdienmodellen bijvoorbeeld met het verwaarden van agrarische reststromen. Om ons werelderfgoed voor bezoekers optimaal te ontsluiten zetten we in op het verbeteren van de digitale informatievoorziening.

- Verduurzamen agrarische sector Beemster
  - Korte keten - stad platteland
  - LNV KPI-Kringlooplandbouw
  - Duurzaamheidscoach circulariteit agrarisch
- Samen met ondernemers investeren in het verbeteren van boer burger communicatie. Draagvlak voor agrarisch ondernemerschap als hoeder van het Beemster landschap.
- Het onderzoeken van het uitbreiden van de camperplaatsen. Dit om toeristische voorzieningen op niveau te brengen wat kan leiden tot toeristische bestedingen.
- Onderzoeken op welke manieren we de regionale waterrecreatie visie ten uitvoering kunnen brengen. Zodat we kansen die watertoerisme voor Purmerend biedt kunnen verzilveren.
- Verbeteren ontsluiting Beemster Werelderfgoed i.s.m. Visit Beemster. De essentiële digitale ontsluiting van het werelderfgoed wordt geborgd.

Stimulering arbeidsmarkt, (tech) onderwijs & campusontwikkeling

Het verminderen van de kloof tussen het onderwijs en het bedrijfsleven doordat onderwijs beter afgestemd wordt op het bedrijfsleven. Jong IT-talent stimuleren, het MKB met het onderwijs te verbinden en Purmerend op de kaart zetten als IT-stad.

- Onderzoek uitvoeren naar het ontwikkelen van een ecosysteem en broedplaats (onderwijs, bedrijven en overheid) voor de Tech/e-sports Campus. Het creëren van een noodzakelijke randvoorwaarde voor de ontwikkeling van de campus.
- Ontwikkelen doorlopende ICT-leerlijn voor de zorg. De zorg en het onderwijs helpen om de digitaliseringsslag te maken en het tekort aan arbeidskrachten op te vangen.
- Aanjagen digitalisering opleidingen voor het onderwijs en het bredere bedrijfsleven.
- Het mede organiseren van de Purmervalley Experience.

Centrumontwikkeling, voorzieningen in de stad

De ontwikkeling van maatschappelijke voorzieningen en detailhandel toekomstbestendig laten plaatsvinden in de groeiende stad. Samenwerking en communicatie verbeteren tussen ondernemers, winkelgebieden en/of bedrijventerreinen en overheid.

- Voorzieningen in de stad, programma Binnenstad en herijking Detailhandelsvisie Purmerend (2012).
- Chainels (digitaal) communicatieplatform opzetten.

- Het ondersteunen van de oprichting van diverse Bedrijven Investeringszones (BIZ). *Investeringsfonds op een bedrijventerrein/winkelgebied waar ondernemers gezamenlijk investeren in het verbeteren van het gebied.*

Circulaire economie en bedrijventerreinen

Ondernemers handvatten bieden om voor hun bedrijf vorm en inhoud te geven aan de energietransitie, het verminderen en hergebruiken van reststromen, vergroenen van logistiek en klimaatbestendigheid. In de realisatie van de duurzame bouwambities ervoor zorgen dat onze lokale bouwsector en onderwijsinstellingen een stevige koplopperspositie kunnen innemen.

- Inschakelen duurzaamheidscoach MKB en grondstoffenscans.
- Het faciliteren van de alliantie Purmer Hout en het stimuleren van innovaties en samenwerkingen in de bouw.
- Onderzoek uitvoering maatregelen transportbeperkingen stroom. Om te onderzoeken hoe het probleem van het tekort aan transportcapaciteit voor stroom op bedrijventerreinen op te lossen.

Belangrijk om te weten

In de economische visie en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma is een van de ambities van de pijler Centrum Ontwikkeling en voorzieningen in de stad. In september 2021 is gestart met het programma Binnenstad. In het najaar 2022 zal het programma Binnenstad aan de Raad worden voorgelegd. Het programma Binnenstad bestaat uit een visie en een uitvoeringsprogramma inclusief een indicatie van welke investeringen en budgetten nodig zijn voor het uitvoeringsprogramma.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 (Bijgesteld)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BVog1 Economie	Lasten	-1.390	-1.823	-1.823	-1.663	-1.539	-1.561	-1.584
BVog1 Economie	Baten	391	619	619	621	623	623	623
		-999	-1.204	-1.204	-1.042	-917	-938	-962

Het saldo stijgt met € 162.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022. Dit wordt veroorzaakt door € 160.000 lagere lasten en € 2.000 hogere baten.

Ontwikkeling exploitatie 2022-2023

BVog1 Economie	Lasten	Baten
Actualisatie doorbelasting salarissen		
Door de actualisatie van de doorbelasting van de salarissen naar taakgebieden stijgen de lasten vanaf 2023.	-90	
Uitvoeringsagenda economische visie/Duurzaam uit de crisis		
Voor het jaar 2022 was incidenteel budget beschikbaar gesteld. Het budget voor 2023 wordt pas na besluitvorming door de raad verwerkt.	299	
Totaal	209	

Reserves

Reserve regionaal samenwerkingsverband Zaanstreek-Waterland.

In 2023 is geen toevoeging of onttrekking aan de reserve begroot.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringen

Dit programma heeft geen investeringen.

Incidentele baten en lasten

Programma 9 Economie	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Purmerend 2040-stimulering economie	-150	-	-	-
Totaal	-150	-	-	-

Programma 10

Bestuur en concern

Portefeuillehouder: D. Bijl

Visie

Het ondersteunen van de lokale democratie, de veiligheidsregio (corona, Oekraïne) en het bestuur staan in dit programma centraal. Purmerend is een dynamische gemeente die hard groeit. Daarnaast komt er nieuwe wetgeving en worden er taken gedecentraliseerd. Wij blijven uitgaan van de behoefte van de inwoners van de stad en dorpen. Bestuur en organisatie delen de overtuiging dat de persoonlijke benadering, maatwerk, en flexibiliteit meerwaarde geeft voor buiten. Dat betekent van het concern dat we op deze manier ook ons werk uitvoeren. De kosten van de raad, griffie, college, regionale samenwerking en zaken als bezwaarschriftenprocedures, verkiezingen en het Waterlands Archief staan hier geraamd.

Doelen en activiteiten

Organisatie

Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers, betekent ook goede en professionele advisering en ondersteuning voor het bestuur, ambtelijke organisatie, regionale

samenwerkingsverbanden en politici. Nieuwe wetgeving die op ons afkomt dient goed en integraal in de organisatie te worden opgenomen, met oog op de context.

De samenleving ontwikkelt zich snel en we hebben een stevige ambitie om te groeien als gemeente. We hebben en krijgen te maken met een veranderende opdracht als gemeente. Meer taken en verantwoordelijkheden zijn vanuit het Rijk overgeheveld naar de gemeenten. Dit heeft gevolgen voor onze organisatie. De gemeentelijke organisatie groeit mee met de stad, om aan de gestelde ambities te kunnen voldoen en de extra taken vanuit het Rijk volgens de Purmerendse werkwijze op te pakken.

Financieel

Om de burgers betrouwbaar te kunnen bedienen is langdurige stabiliteit in de gemeentefinanciën noodzakelijk (en) om maatschappelijke opgaven met de juiste democratische afweging op te kunnen pakken, is financiële armslag noodzakelijk. Een sluitende begroting voorzien van een meerjarenraming die in evenwicht is. Ook de jaarrekening behoort in evenwicht te zijn. Daarbij voldoen we aan de richtlijnen van de begrotingscirculaire van de provincie Noord-Holland. Verder is het streven om de woonlasten stabiel te houden. Dit vraagt samenwerking met en inzet van onze burgers.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Samenwerking

Als concern houden we constant in de gaten wat nodig is voor onze gemeente en zijn we een betrouwbare partner in de regio die staat voor haar inwoners en ondernemers en de belangen van Purmerend.

Een veilige regio die goed met elkaar samenwerkt.

- Blijven samenwerken met de andere regiogemeenten op onder andere maatschappelijk en economisch gebied, waarbij oog wordt gehouden voor de groeiende rol als centrumgemeente en als prominente deelnemer aan de MRA.
- Vormgeven aan de betekenis van de groei van de stad en dorpen voor het gemeentebestuur
- Blijven inzetten op een goede samenwerking binnen de veiligheidsregio. Dat vraagt om ambtelijke inzet bij de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland (VRZW).

Solide en gezond financieel beleid

We willen een financieel gezonde gemeente zijn en voeren hiervoor een degelijk financieel beleid. Onze meerjarenbegroting 2023-2026 is reëel, materieel en structureel sluitend. Er dienen voldoende middelen beschikbaar te zijn om alle opgaven en ambities waar te kunnen maken en de noodzakelijke uitgaven te kunnen doen. Daar waar het moet, stellen we bij.

- Het tijdig opstellen van planning en control producten die een goed inzicht geven in de realisatie van doelen en de stand van de middelen. Deze is overzichtelijk, betrouwbaar en kwalitatief op niveau.
- We verhogen de OZB uitsluitend met inflatiecorrectie.
- De overdracht van wegen van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) naar onze gemeente geschiedt budgettaire neutraal voor onze burgers (zie ook programma 6).
- Het versterken van het eigen vermogen om de toenemende schulden te kunnen dragen.

Belangrijk om te weten

Omgevingswet

De geest van de Omgevingswet is het versnellen en vereenvoudigen van procedures. Met de komst van de Omgevingswet krijgt participatie een nieuwe plaats binnen de landelijke wetgeving. Dat heeft gevolgen voor de gemeente zelf en voor initiatiefnemers.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf begrotingsjaar 2023 vindt er een verandering plaats in de verantwoordelijkheden met betrekking tot de rechtmatigheid van de jaarrekening van gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen.

Niet langer is het de accountant die vaststelt dat in lijn met wet- en regelgeving wordt gehandeld, maar is het college aan zet.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 (Bijgesteld)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BV101 Bestuur & concern	Lasten	-14.059	-5.373	-5.746	-4.864	-4.946	-5.192	-5.182
BV101 Bestuur & concern	Baten	5.935	1	1	1	1	1	1
		-8.124	-5.372	-5.745	-4.863	-4.945	-5.191	-5.182

Het saldo stijgt met € 882.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022. Dit wordt veroorzaakt door € 882.000 lagere lasten.

Ontwikkeling exploitatie 2022-2023

BV101 Bestuur & concern	Lasten	Baten
Fusiebudget		
In het eerste jaar na de fusie (2022), was er nog budget beschikbaar voor werkzaamheden welke voortkwamen uit de fusie. Vanaf 2023 is hier geen budget meer voor beschikbaar.	725	
Voorziening wachtgeld bestuurders		
In 2022, na de vorming van het nieuwe college, zijn de wachtgelden van bestuurders geactualiseerd. Dat heeft in 2022 geleid tot een benodigde ophoging van de voorziening.	259	
Waterlands Archief		
Er is een hogere bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling begroot..	-43	
Zaanstreek-Waterland-samenwerkingsverband		
Bij raadsbesluit 1564525 is bevestigd dat de jaarlijkse bijdrage voor het samenwerkingsverband Zaanstreek-Waterland wordt verhoogd.	-38	
Totaal	903	

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Vorzieningen

Voorziening wachtgelden bestuurders

In 2023 wordt € 172.000 onttrokken aan de voorziening.

Voorziening wachtgelden personeel

In 2023 wordt € 25.000 onttrokken aan de voorziening.

Voorziening pensioenen ex-bestuurders

In 2023 wordt € 88.000 onttrokken aan de voorziening.

Investeringsen

Dit programma heeft geen investeringen.

Incidentele baten en lasten

Er zijn geen incidentele baten en lasten in dit programma.

Financiële overzichten

